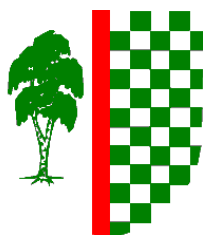

Střednědobý výhled rozpočtu Horní Břízy

s analýzou financí a ratingem

Obsahuje:

- ✓ analýzu financí města uzavřenou ratingem dle Cityfinance
- ✓ uvedení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení financí (SWOT analýza)
- ✓ očekávané **dopady opatření vlády proti COVIDU-19** na daňové příjmy města
- ✓ dopady **zrušení superhrubé mzdy s dopady do roku 2021**
- ✓ **výhled** a stanovení finančního potenciálu samosprávy **od roku 2021 do roku 2025**
- ✓ doporučený **strop bezpečné zadluženosti**
- ✓ pravidla rozpočtů pro stabilitu financí
- ✓ doporučení

OBSAH

ÚVOD	2
VYBRANÉ POUŽITÉ TERMÍNY.....	3
<i>Počet obyvatel</i>	3
<i>Počet žáků</i>	3
<i>Počet zaměstnanců</i>	3
<i>Saldo rozpočtu</i>	3
<i>Provozní saldo</i>	3
ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ.....	4
ANALÝZA.....	4
<i>Počet obyvatel</i>	4
<i>Počet zaměstnanců</i>	5
<i>Počet žáků</i>	5
<i>Saldo rozpočtu</i>	7
<i>Celkové příjmy a výdaje</i>	9
<i>Rozbor příjmů</i>	9
<i>Struktura výdajů na investice</i>	14
<i>Schopnost finančního zajištění reprodukce majetku</i>	16
<i>Podrobnější rozbor výdajů</i>	16
<i>Provozní saldo</i>	19
<i>Majetek města a krytí požadavků reprodukce</i>	22
<i>Finanční kondice města</i>	23
<i>Finanční rezervy</i>	26
<i>Dlouhodobé závazky</i>	27
<i>Strop bezpečné zadluženosti</i>	27
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	27
ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	28
STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU.....	30
OČEKÁVANÉ DOPADY COVIDU PRO ROK 2020	30
DOPORUČENÍ (ŘAZENO DLE VÝZNAMU A ČASOVÉ PRIORITY SESTUPNĚ)	31
DEFINICE FINANČNÍHO POTENCIÁLU MĚSTA	32
ZÁVĚR	33
PŘEDPOKLADY A PLNĚNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU	34
DOPORUČENÁ PRAVIDLA ROZPOČTŮ PRO STABILITU FINANČÍ SAMOSPRÁVY.....	35
DOPADY STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU DO FINANČÍ.....	36
PŘÍLOHY	39
PŘÍLOHA 1. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU - TABULKOVÁ ČÁST	39
PŘÍLOHA 2. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY – POVINNÉ ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE	43
PŘÍLOHA 3. EKONOMICKÉ HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	44
PŘÍLOHA 4. ÚVOD DO FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ SAMOSPRÁVY.....	46
PŘÍLOHA 5. VÝDAJE - PODROBNÝ VÝVOJ ZA POSLEDNÍCH 5 LET	48
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	49
OBRÁZKY	49
TABULKY	49
GRAFY.....	49
KONTAKT NA ZPRACOVATELE	50
PROFESNÍ PROFIL ZPRACOVATELE	50

Úvod

Město Horní Bříza (dále jen **město** nebo **Horní Bříza**) sestavuje v tomto dokumentu střednědobý výhled rozpočtu, což je povinnost plynoucí ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Dokument je zpracován v souladu se zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti č. 23/2017 Sb. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je **prokázat schopnost, že město dostojí svým dosavadním závazkům**. Střednědobý výhled rozpočtu je podle zákona nástroj sloužící pro **střednědobé finanční plánování** rozvoje hospodářství samosprávy. Sestavuje se na základě **uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků** zpravidla **na 2 až 5 let** následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje minimálně souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Obsahem jde tento dokument nad rámec zákonem daných náležitostí střednědobého výhledu rozpočtu uváděných v § 3 zákona č. 250/2000 Sb. Zejména **analyzuje finanční zdraví** (rating), trendy financí a stanovuje **stop bezpečného úvěrového zatížení** k financování cílů samosprávy. Uvedeny jsou také možné hrozby s vlivem na finance, včetně opatření. Materiál uvádí též SWOT financí a obsahuje **doporučení**.

Ze střednědobého výhledu se vychází při zpracování rozpočtu a využívá se jako příloha k případným žádostem o úvěry a některé dotace. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je podpořit **udržitelnost financí**, vymezit **finanční možnosti** samosprávy, podpořit zdravý vývoj financí a prokázat schopnost samosprávy dostát svým závazkům. Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby byl plněn a aktualizován tak, aby průběžně reagoval na ekonomickou situaci, hrozby a příležitosti financí ve vazbě na reálné hospodaření samosprávy. Ve střednědobém výhledu rozpočtu je nastavena **strategie hospodaření a financí** se zaměřením na stabilitu a finanční zdraví samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je značná možnost finančně manévrovat. Ke zpracování střednědobého výhledu rozpočtu bylo použito zejména těchto zdrojů:

- Rozpočet 2020 ze systému MONITOR validovaných dat MF ČR;
- Účetní a finanční výkazy od roku 1997;
- Monitor státní pokladny MF ČR (<http://monitor.statnipokladna.cz>);
- Vyhláška MF ČR č. 358/2020 Sb., o podílu jednotlivých obcí ...;
- Aktuální predikce výnosů daní Cityfinance využívající makroekonomické prognózy MF ČR, ČNB, KB a.s. a vybraná data ČSÚ.

Město může díky plánování lépe realizovat cíle, zvládnout hrozby financí a využít příležitosti. Aby dobře plnil svou roli, měl by být střednědobý výhled rozpočtu **ideálně ročně aktualizován**, zejména v těchto neklidných dobách bude potřeba **zpřesňovat dopady opatření proti COVIDu, důsledky rušení superhrubé mzdy a dalších opatření vlády** na finance v budoucích letech.

Vybrané použité termíny

Počet obyvatel

Podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Počet žáků

Podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců vykázaný v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů. Bere se celkový počet zaměstnanců vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku. Jde o počet zaměstnanců, kteří mají v katastru samosprávy místo výkonu práce.

Saldo rozpočtu

Je rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtu. Pokud jsou plánované vyšší příjmy než výdaje, je saldo kladné, v opačném případě záporné. Ze salda rozpočtu rozhodně nelze odvodit, že město hospodaří dobře či špatně. Posoudit hospodaření je mnohem složitější a saldo rozpočtu obce/městyse/města je pouze dílčí údaj.

Upozornění. Splátky úvěrů nejsou vedeny jako rozpočtové výdaje a přebytky rozpočtu mohou být použity jednak na splácení úvěrů z minulosti nebo slouží k vytvoření finanční rezervy do budoucna na realizaci jiných projektů. Proto přebytek rozpočtu se rozhodně nerovná definici „to jsou peníze, které zbývají“.

Záporné saldo rozpočtu znamená, že v rozpočtu jsou vyšší výdaje než příjmy. Chybějící prostředky pocházejí buď z úvěrů, nebo je ke krytí deficitu využito prostředků uspořených v minulosti. Záporné saldo znamená špatné hospodaření pouze v situaci trvalých deficitů a ty má v ČR hlavně státní rozpočet.

Bez přebytků a deficitů nelze zajistit hospodaření, ale platí, že podle zákona by měly být rozpočty dlouhodobě vyrovnané.

Provozní saldo

Běžné příjmy – Běžné výdaje = Provozní saldo

Součástí běžných výdajů jsou i opravy, které často působí pocitově jako investice. Podstatné je, aby bylo provozní saldo obce/městyse/města po snížení o splátky dluhů vždy kladné (výjimku může tvořit nárazově řešení problematiky cash flow a velké opravy).

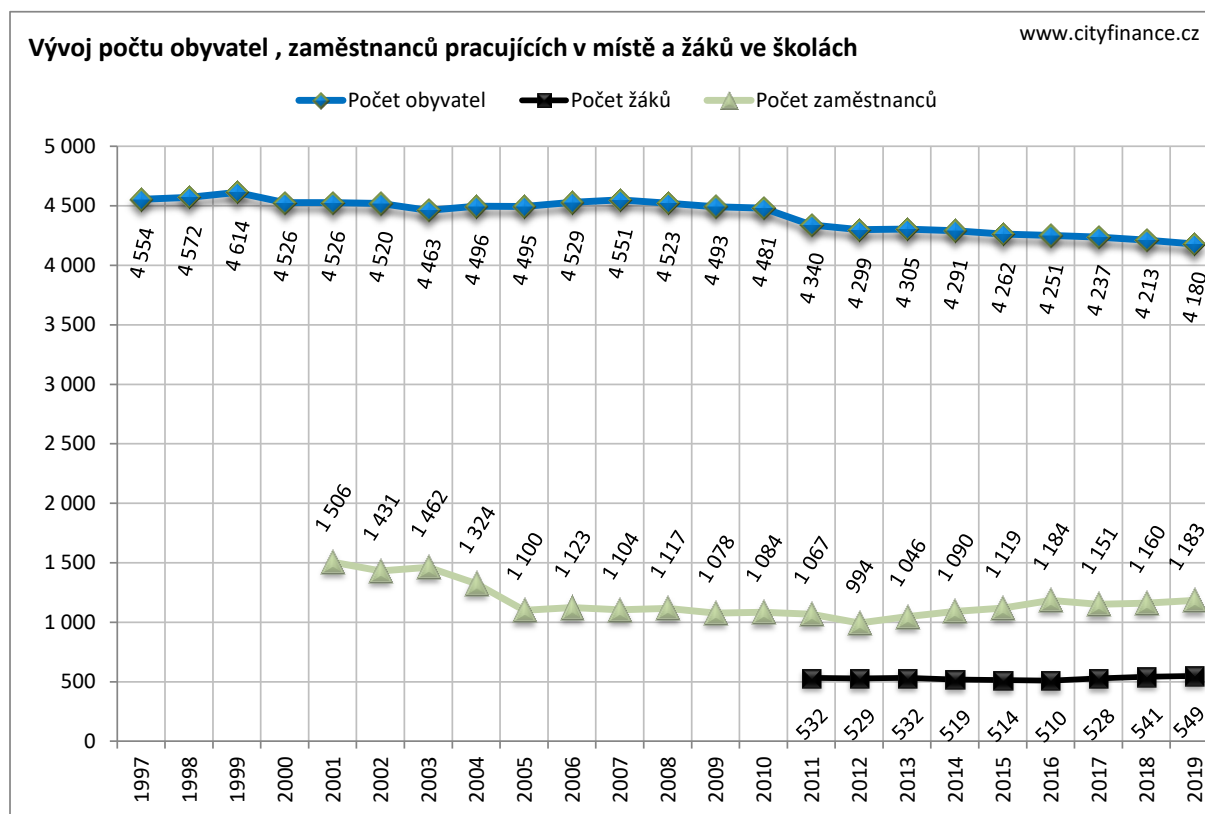
Analýza finančního zdraví

Doporučujeme zdvořile nejprve se seznámit s obsahem přílohy, která se věnuje obecně finančnímu (rozpočtovému) hospodaření samosprávy, viz [Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy](#).

Analýza

Počet obyvatel¹ města nadále **klesal**. Na počtu obyvatel závisí většina příjmů města (sdílené daňové příjmy). Za poslední 4 roky od roku 2016 do 2019 ubylo 71 obyvatel (-1,7 %), což znamenalo cca -1 mil. Kč sdílených daňových příjmů. **Za deset let ubylo 313 obyvatel** (cca -7 %) a s tím souvisí ztráta ročních sdílených daňových příjmů cca **-4,5 mil. Kč**. Počet obyvatel města byl k 1. 1. 2020 celkem **4 180**. Na obyvatele připadalo v roce 2019 cca 15,7 tis. Kč daňových příjmů, resp. 14,2 tis. Kč sdílených daňových příjmů.

Graf 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců v katastru Horní Břízy

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

¹ Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem.

Počet zaměstnanců², kteří mají v katastru města místo výkonu práce **se nezměnil**, resp. za poslední 4 roky ubyl 1 zaměstnanec (-0,1 %). Na území města bylo evidováno v roce 2019 celkem **1 183** zaměstnanců. Kritérium počtu zaměstnanců přineslo do příjmů města za rok 2019 cca **0,7 mil. Kč**. Podle počtu zaměstnanců se stanovuje malý podíl města na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti³, ale ukazatel má především výrazný sociální rozměr.

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců pracujících v katastru Horní Břízy s vybranými dopady do daňových příjmů

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Počet obyvatel	4 526	4 520	4 463	4 496	4 495	4 529	4 551	4 523	4 493	4 481	4 340	4 299	4 305	4 291	4 262	4 251	4 237	4 213	4 180	
Počet zaměstnanců	1 506	1 431	1 462	1 324	1 100	1 123	1 104	1 117	1 078	1 084	1 067	994	1 046	1 090	1 119	1 184	1 151	1 160	1 183	
Počet žáků											532	529	532	519	514	510	528	541	549	
INDEXY																				
	průměr za 10 let	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	průměr od 2016
Počet obyvatel	99,3	99,9	98,7	100,7	100,0	100,8	100,5	99,4	99,3	99,7	96,9	99,1	100,1	99,7	99,3	99,7	99,4	99,2	99,5	
Počet zaměstnanců	101,0	95,0	102,2	90,6	83,1	102,1	98,3	101,2	96,5	100,6	98,4	93,2	105,2	104,2	102,7	105,8	97,2	100,8	102,0	101,4
Počet žáků	100,6												100,6	97,6	99,0	99,2	103,5	102,5	101,5	101,7
DOPAD ZMĚNY POČTU OBYVATEL NA DAŇOVÉ PŘÍJMY																				
	roční průměr od r. 2010	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Od 2016
Změna počtu obyvatel	-31	-6	-57	33	-1	34	22	-28	-30	-12	-141	-41	6	-14	-29	-11	-14	-24	-33	-71
Změna sdílených daňových příjmů v tis. Kč změnou počtu obyvatel	-267	-41	-300	178	-6	204	142	-200	-185	-76	-914	-262	52	-130	-278	-114	-161	-313	-471	-945

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Rok 2011 byl rokem, kdy Český statistický úřad prováděl sčítání lidu, domů a bytů. Ze sčítání lidu se vychází při stanovení počtu obyvatel pro rozdělování sdílených výnosů daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o Rozpočtovém určení daní (tzv. „**RUD**“).

Počet žáků⁴ ve školských zařízeních města (ZŠ s MŠ) je údaj, na kterém po novele RUD od roku 2013 záleží část daňových příjmů. Město vykazovalo **549** žáků. Za poslední 4 roky **přibylo 39 žáků (+7,6 %)**. Příjmy na žáky dosud rostly, navýšil je růst ekonomiky a zejména novela tzv. RUD v roce 2018. Před krizí mohlo město výhledově počítat s cca 15 tis. Kč na žáka, **po COVIDu-19** se tato částka sníží odhadem blíže k **cca 13 tis. Kč na žáka**. Přesto, vzhledem k jistotě příjmů na žáky, zůstávají **investice do školských zařízení finančně výhodnější**. Školy,

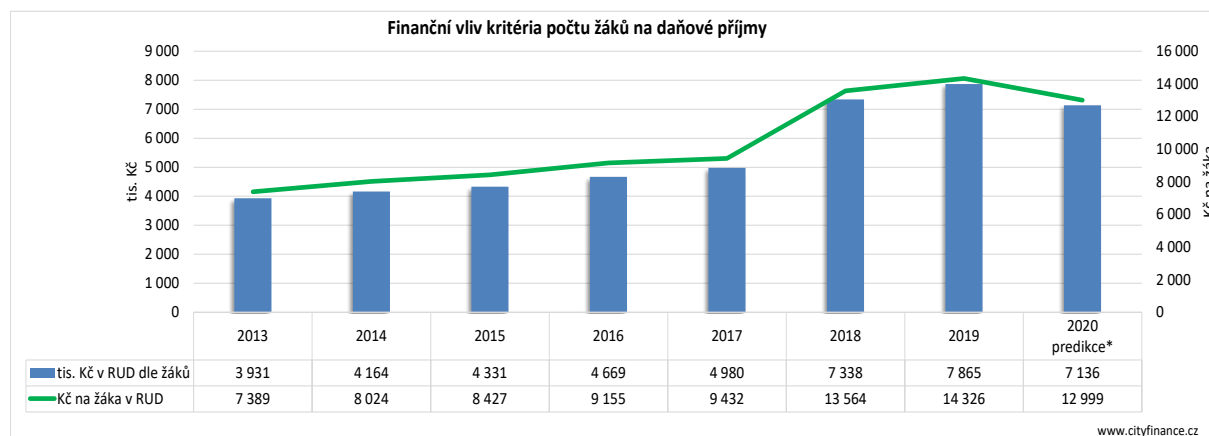
² Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

³ 1,5 % celostátního výnosu daně se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

⁴ Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

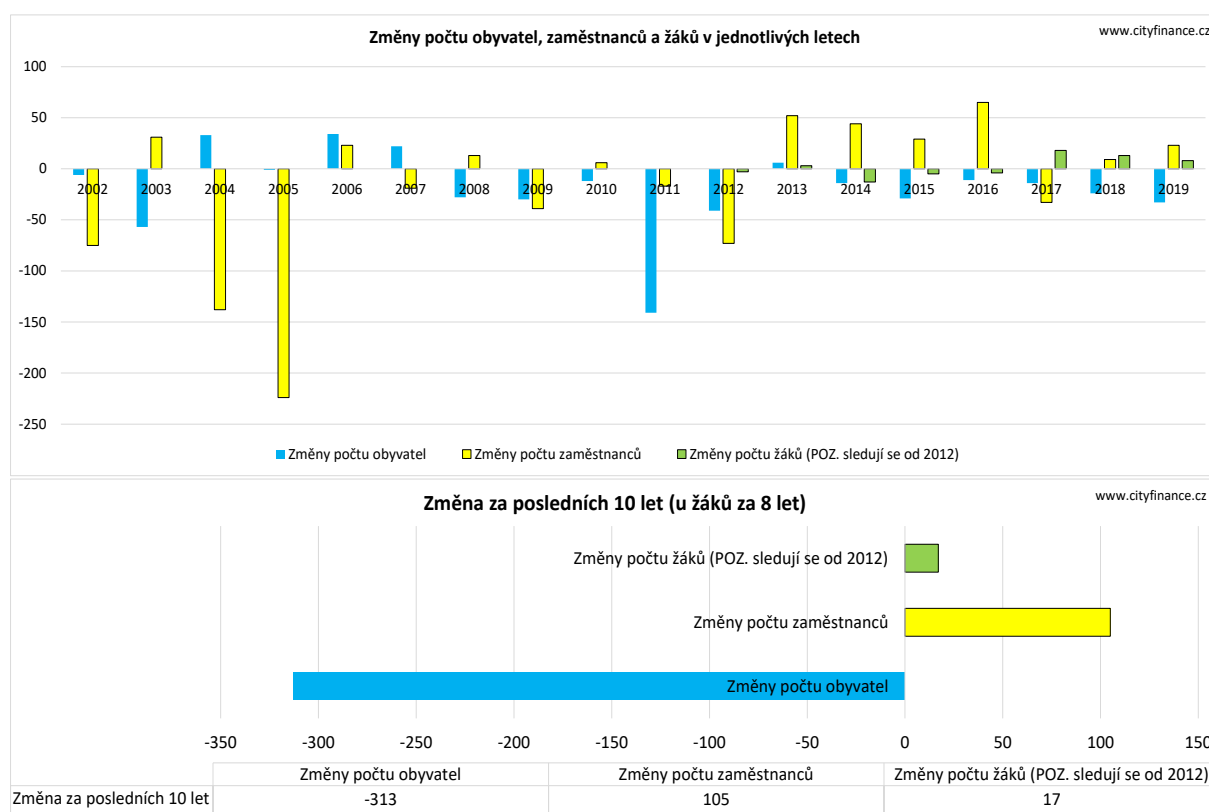
včetně školek jsou přesto závislé hlavně na dotacích státu. Rolí města je především péče o svěřený majetek školských zařízení. **Horní Bříza inkasovala z RUDU dle kritéria počtu žáků** v roce 2019 cca **8 mil. Kč** a letos lze počítat díky **opatřením vlády** pouze s maximálně cca **7 mil. Kč** a výhledově výrazně méně.

Graf 2. Orientační vývoj sumy dle kritéria počtu žáků v rozpočtovém určení daní pro Horní Břízu

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz, *predikce dle Cityfinance

Graf 3. Změny počtu obyvatel, zaměstnanců a žáků v Horní Bříze

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Horní Bříza bojovala o prosperitu, míníme tím, že sice **ubývalo obyvatel**, ale **rostl počet žáků i zaměstnanců**. Zejména počet obyvatel a žáků jsou dva vlivy zásadní pro příjmy města.

Tabulka 2. Vřvoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů Horní Břízy

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Daňové příjmy	31 045	31 882	34 373	37 921	32 688	34 638	34 851	33 804	48 767	47 476	47 650	50 520	55 212	62 741	66 313
2. Nedaňové příjmy	17 795	20 165	19 717	26 791	12 471	9 171	10 535	10 665	9 990	10 676	11 114	10 079	10 746	7 243	14 186
3. Kapitálové příjmy	103	368	1 683	29 466	10 573	1 123	510	3 198	715	211	273	8 535	4 406	115	1 129
4. Přijaté dotace	1 862	2 184	3 910	2 130	2 859	8 384	23 984	181 538	54 157	19 437	3 709	4 382	4 107	8 154	13 665
Přijmy celkem	50 806	54 599	59 682	96 307	58 591	53 316	69 879	229 206	113 630	77 800	62 745	73 517	74 470	78 253	95 292
5. Běžné výdaje	35 634	40 069	42 596	48 331	53 629	41 671	51 345	216 644	114 149	49 337	45 517	47 857	51 156	64 168	66 438
6. Kapitálové výdaje	5 092	18 978	7 324	3 398	5 386	7 670	38 111	973	11 061	39 298	3 197	15 829	14 545	34 891	17 619
Výdaje celkem	40 726	59 048	49 920	51 729	59 015	49 341	89 456	217 618	125 209	88 635	48 714	63 686	65 701	99 059	84 056
Saldo příjmů a výdajů	10 080	-4 449	9 762	44 577	-424	3 975	-19 577	11 588	-11 580	-10 835	14 031	9 831	8 770	-20 806	11 236

tis. Kč

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Daňové příjmy	34 638	34 851	33 804	48 767	47 476	47 650	50 520	55 212	62 741	66 313
2. Nedaňové příjmy	9 171	10 535	10 665	9 990	10 676	11 114	10 079	10 746	7 243	14 186
3. Kapitálové příjmy	1 123	510	3 198	715	211	273	8 535	4 406	115	1 129
4. Přijaté dotace	8 384	23 984	181 538	54 157	19 437	3 709	4 382	4 107	8 154	13 665
Přijmy celkem	53 316	69 879	229 206	113 630	77 800	62 745	73 517	74 470	78 253	95 292
5. Běžné výdaje	41 671	51 345	216 644	114 149	49 337	45 517	47 857	51 156	64 168	66 438
6. Kapitálové výdaje	7 670	38 111	973	11 061	39 298	3 197	15 829	14 545	34 891	17 619
Výdaje celkem	49 341	89 456	217 618	125 209	88 635	48 714	63 686	65 701	99 059	84 056
Saldo příjmů a výdajů	3 975	-19 577	11 588	-11 580	-10 835	14 031	9 831	8 770	-20 806	11 236

tis. Kč

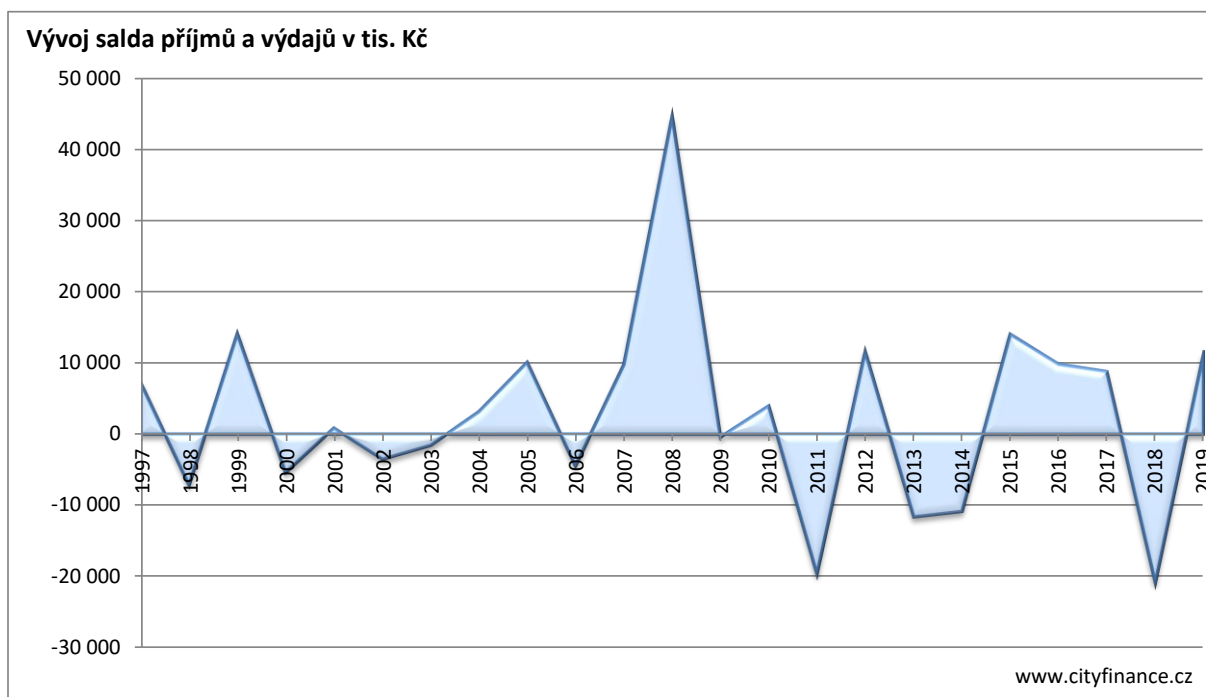
INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY
	průměr za 10 let	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	průměr za poslední 4 roky
1. Daňové příjmy	108	101	97	144	97	100	106	109	114	106	108,7
2. Nedaňové příjmy	105	115	101	94	107	104	91	107	67	196	115,1
3. Kapitálové příjmy	503	45	627	22	30	129	3131	52	3	982	1041,7
4. Přijaté dotace	200	286	757	30	36	19	118	94	199	168	144,5
Přijmy celkem	119	131	328	50	68	81	117	101	105	122	111,3
5. Běžné výdaje	125	123	422	53	43	92	105	107	125	104	110,3
6. Kapitálové výdaje	302	497	3	1136	355	8	495	92	240	50	219,3
Výdaje celkem	116	181	243	58	71	55	131	103	151	85	117,4

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Saldo rozpořtu vyjadřuje rozdíl mezi příjmy a výdaji za daný rok. Deficity jsou přirozenou součástí rozpořtu města v situaci zvýšených výdajů například na investice a opravy a říkají, že ten daný rok město realizuje více výdajů než příjmů, což je přirozené zejména, když město investuje. Přebytky období deficitů vyrovnávají. Svou roli zde hraje také řešení cash flow (tok příjmů a výdajů v čase) mezi roky, zejména v období projektů větších investičních dotací. Město obvykle střídáním deficitů s přebytky „finančně dýchá“.

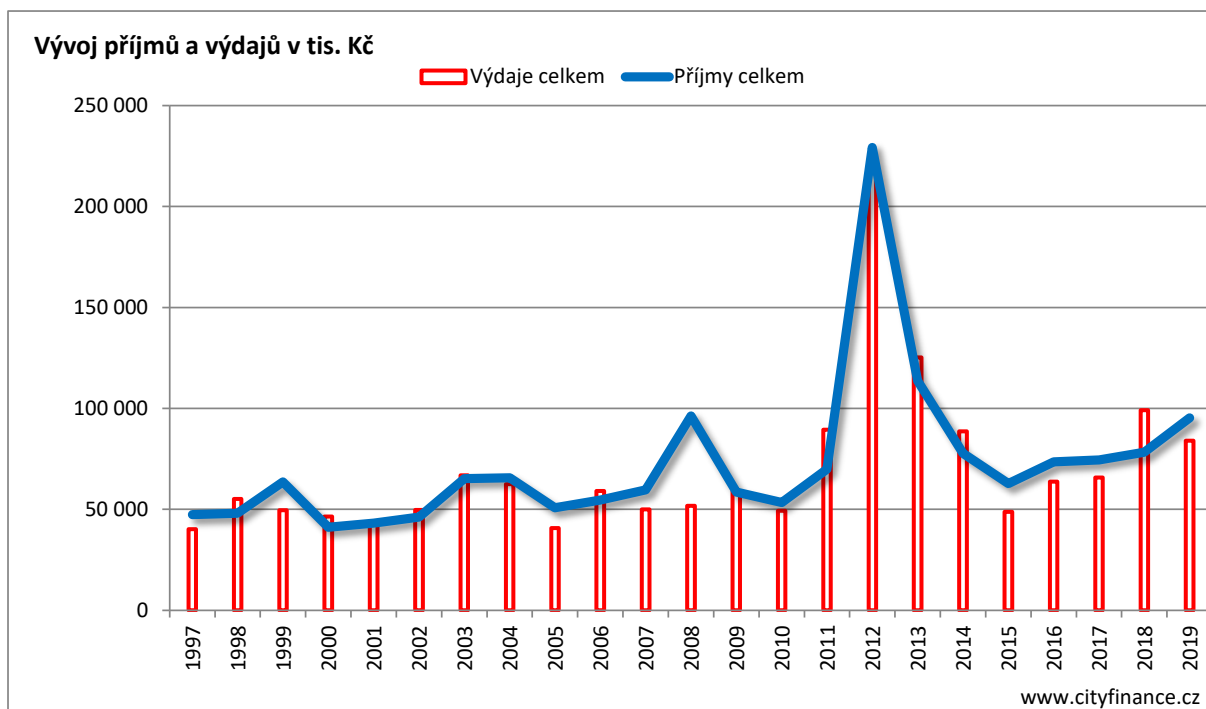
Podrobný vývoj **salda rozpočtu** znázorňuje následující **graf**. Celková bilance rozpočtu vykázala za poslední 4 roky přebytek 9 mil. Kč a za 10 let byl docílen mírný deficit 3 mil. Kč. Město **hospodařilo podle zákona rozpočtově vzorně**.

Graf 4. Vývoj salda rozpočtu Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

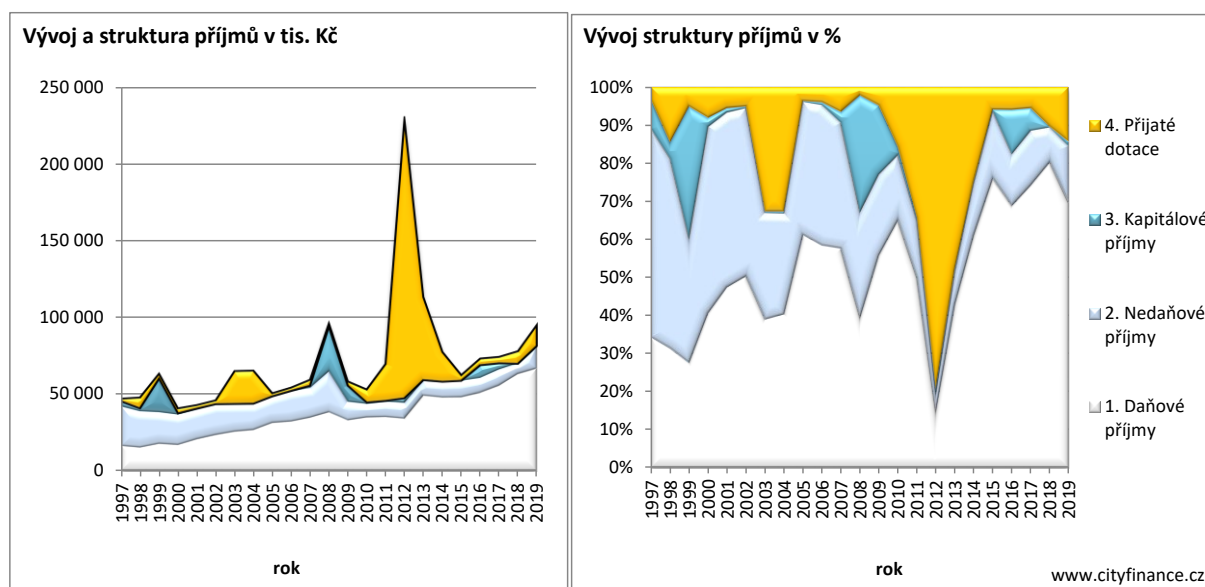
Graf 5. Vývoj příjmů a výdajů Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Celkové příjmy a výdaje města měly z dlouhodobého pohledu vlivem historických událostí, nárazového vlivu dotací a v hlubší minulosti i kapitálových příjmů zdánlivě kolísavý průběh. Zdravý **základ měl progresivní trend**, a to hlavně díky daňovým příjmům. Historicky byly příjmy (**viz graf níže**) i výdaje ovlivňovány vedle výkyvů dotací a v hlubší minulosti i kapitálových příjmů také následujícími vnějšími faktory. V roce **2001** se nejvíce změnilo RUD tzv. velkou novelou. V roce **2003** vznikly obce s přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, v roce **2005** se změnilo financování školství (dotace nově tekly mimo rozpočty samospráv). Následovaly dopady finanční krize po roce **2009** v roce **2012** došlo k přesměrování transferů sociálních dávek mimo rozpočty větších měst na úřady práce. Lepší vývoj daňových příjmů zajistila městu novela tzv. RUD v roce **2013**, kdy pozitivně působil přesun příspěvků na žáky do daňových příjmů a dále též výrazně zapracoval dobrý vývoj ekonomiky ČR posledních let. Novelu RUD v roce **2017** a **2018** byly v režii pro města a obce **posíleného RUD** sdílených daní.

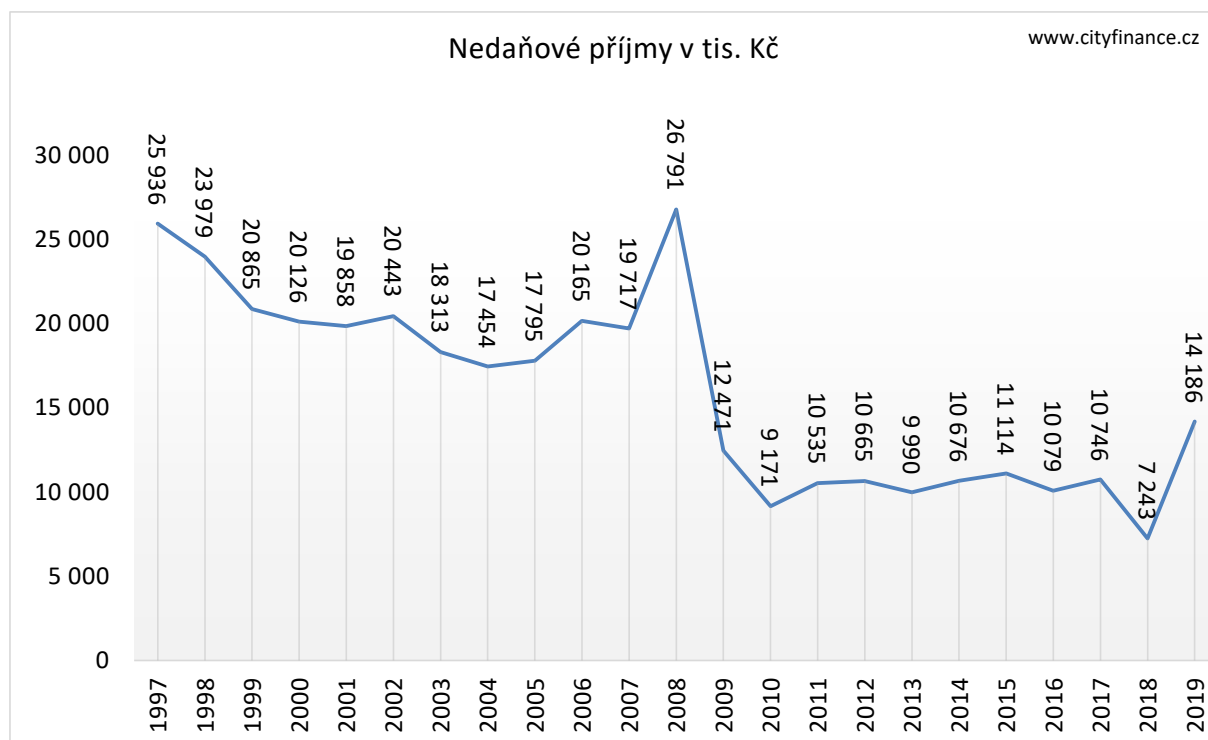
Graf 6. Vývoj struktury příjmů Horní Břízy

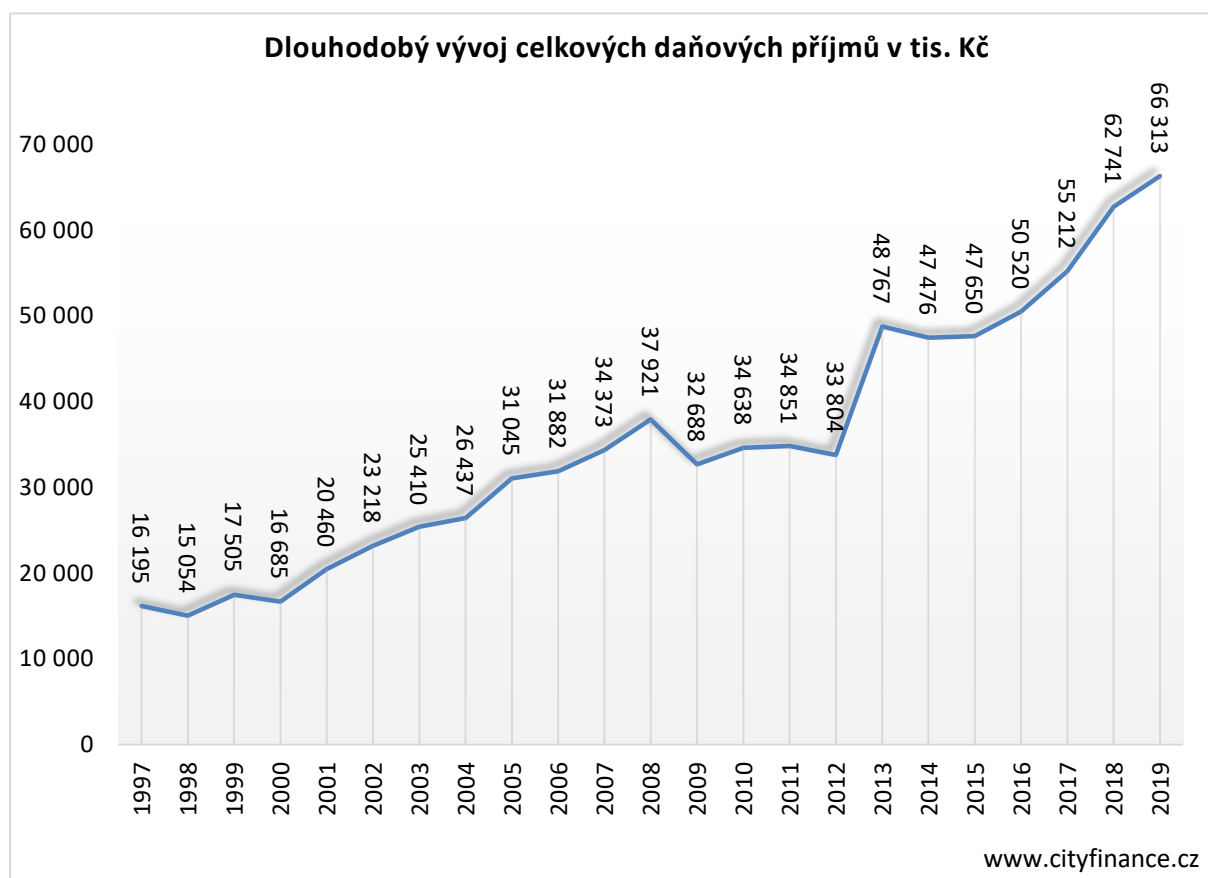
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Rozbor příjmů ukázal **zdravý základ a poslední roky velmi vysokou stabilitu**, kterou zajišťovaly především daňové příjmy podpořené nedaňovými příjmy dotacemi s malým vlivem dotací. Daňové příjmy byly zásadní a v posledních letech výrazně rostly. Dominantní **role daňových příjmů je stěžejní** pro budoucnost vlastních příjmů města (v předchozích **grafech** bíle vyznačený podíl).

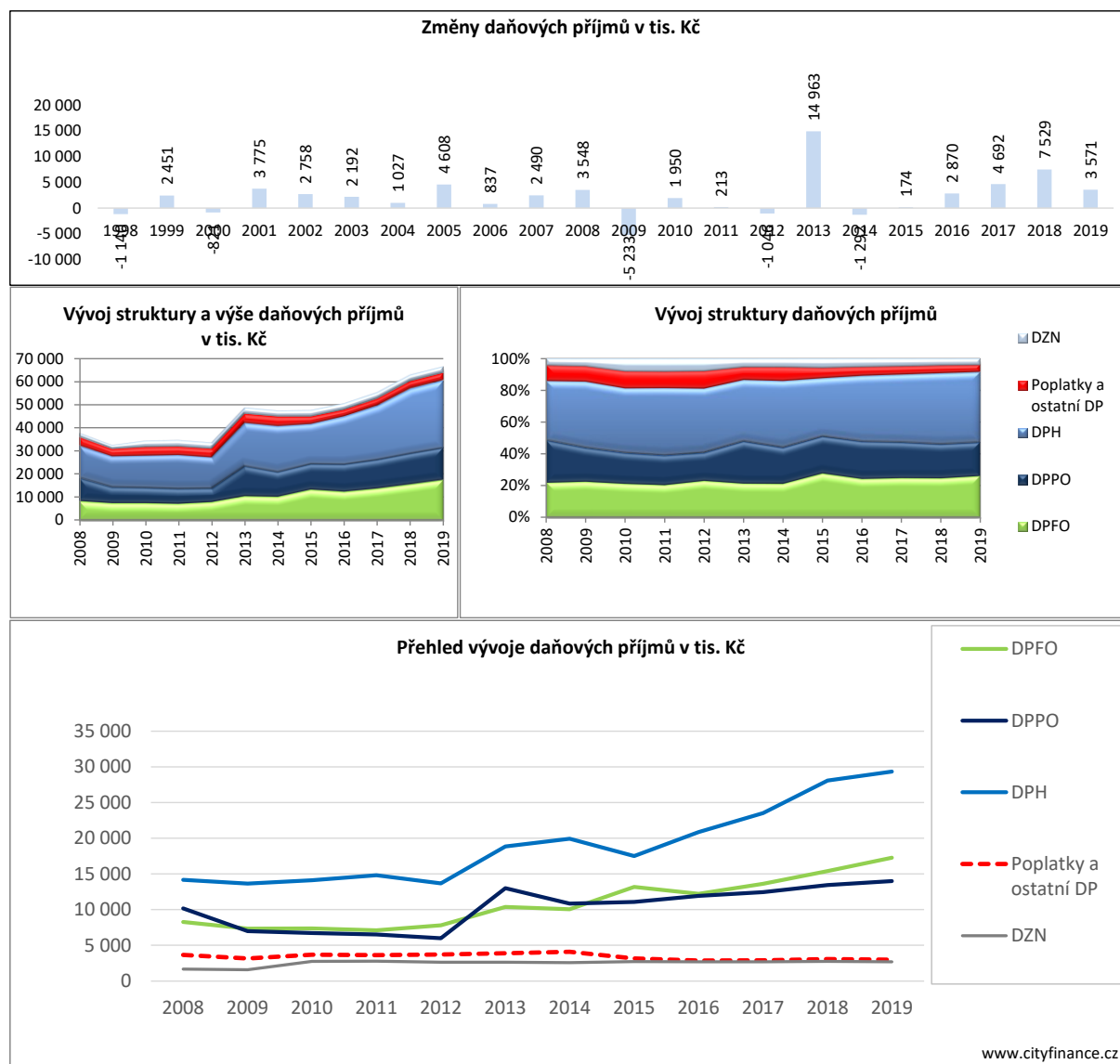
Nedaňové příjmy města představovaly **v roce 2019 cca 15 %** všech příjmů ve výši cca **14 mil. Kč**. Zdrojem nedaňových příjmů byly především příjmy z vlastní činnosti cca 6 mil. Kč, z toho cca 5 mil. Kč z pronájmů majetku. Další velká část nedaňových příjmů byla v roce 2019 přijatá splátka půjčených prostředků od zřízených a podobných organizací. Zbytek nedaňových příjmů doplnily přijaté sankce a ostatní nedaňové příjmy jako přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady apod. Výhodou nedaňových příjmů je, že nereagují tak citlivě na vývoj ekonomiky jako daňové příjmy.

Graf 7. Vývoj nedaňových příjmů Horní Břízy v tis. Kč

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 8: Vývoj daňových příjmů Horní Břízy v tis. Kč

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 9: Vývoj změn a struktury daňových příjmů Horní Břížy**Použité zkratky:** DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

DPPO - daň z příjmů právnických osob

Zdroj: www.cityfinance.cz

Daňové příjmy tvořily v roce 2019 celkem **70 %** všech příjmů. Daňové příjmy rostly meziročně o téměř **3,6 mil. Kč (cca +5,7 %)**. Rostly v absolutním vyjádření především výnosy daně z příjmů fyzických osob cca +1,9 mil. Kč (cca +12,2 %) a výnos z DPH o cca +1,3 mil. Kč (cca +4,5 %) a daně z příjmů právnických osob cca +0,6 mil. Kč (cca +4,1 %). Klesl výlučný výnos z příjmů právnických osob placené městem a mírně výnos z poplatků a výnos daně z nemovitostí. Podrobný dlouhodobý vývoj daňových příjmů znázorňují předchozí **grafy a tabulka** dále.

Tabulka 3. Podrobný vývoj daňových příjmů Horní Břízy

	Indexy												Změna v	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	INDEXY	tis. Kč
		86,2	106,0	100,6	97,0	144,3	97,4	100,4	106,0	109,3	113,6	105,7	2019/ 2018	2019- 2018
Bilance (tis. Kč)	37 921	32 688	34 638	34 851	33 804	48 767	47 476	47 650	50 520	55 212	62 741	66 313	105,7	3 571
1. Daňové příjmy:	37 921	32 688	34 638	34 851	33 804	48 767	47 476	47 650	50 520	55 212	62 741	66 313	105,7	3 571
1111 DPFO ZČ:	6 783	6 086	6 264	6 247	6 760	9 042	8 345	11 785	10 705	12 103	13 834	15 463	111,8	1 629
1112 DPFO OSVČ:	850	693	567	263	396	437	262	299	397	430	315	415	131,6	100
1113 DPFO zvláštní sazba (z kapitálových výnosů):	629	552	523	596	636	900	1 437	1 100	1 109	1 095	1 245	1 399	112,3	154
1121 DPPO:	9 911	6 803	6 718	6 236	6 004	7 743	9 751	10 133	11 153	11 655	11 501	13 033	113,3	1 532
1122 DPPO za obce:	250	173	0	291	0	5 253	1 081	930	761	783	1 953	976	50,0	-977
1211 DPH:	14 176	13 642	14 124	14 803	13 672	18 855	19 944	17 511	20 860	23 538	28 075	29 340	104,5	1 265
133 až 135 +1381 Místní poplatky a ostatní DP včetně hazardu:	3 141	2 952	3 046	3 126	3 548	3 832	4 030	3 118	2 810	2 858	3 030	2 945	97,2	-85
1361 Správní poplatky:	524	216	646	496	157	65	56	43	43	50	49	44	90,5	-5
1511 Daň z nemovitostí:	1 657	1 571	2 750	2 792	2 630	2 640	2 570	2 730	2 683	2 701	2 739	2 698	98,5	-41
Sumární přehled daňových příjmů v tis. Kč	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2018	2019- 2018
DPFO	8 262	7 331	7 354	7 106	7 793	10 379	10 044	13 185	12 211	13 628	15 395	17 277	112,2	1 883
DPPO	10 161	6 975	6 718	6 528	6 004	12 996	10 832	11 063	11 913	12 438	13 454	14 009	104,1	554
DPH	14 176	13 642	14 124	14 803	13 672	18 855	19 944	17 511	20 860	23 538	28 075	29 340	104,5	1 265
Poplatky a ostatní DP	3 665	3 168	3 691	3 622	3 705	3 897	4 086	3 161	2 853	2 908	3 079	2 989	97,1	-90
DZN	1 657	1 571	2 750	2 792	2 630	2 640	2 570	2 730	2 683	2 701	2 739	2 698	98,5	-41

Použité zkratky: DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

DPPO - daň z příjmů právnických osob

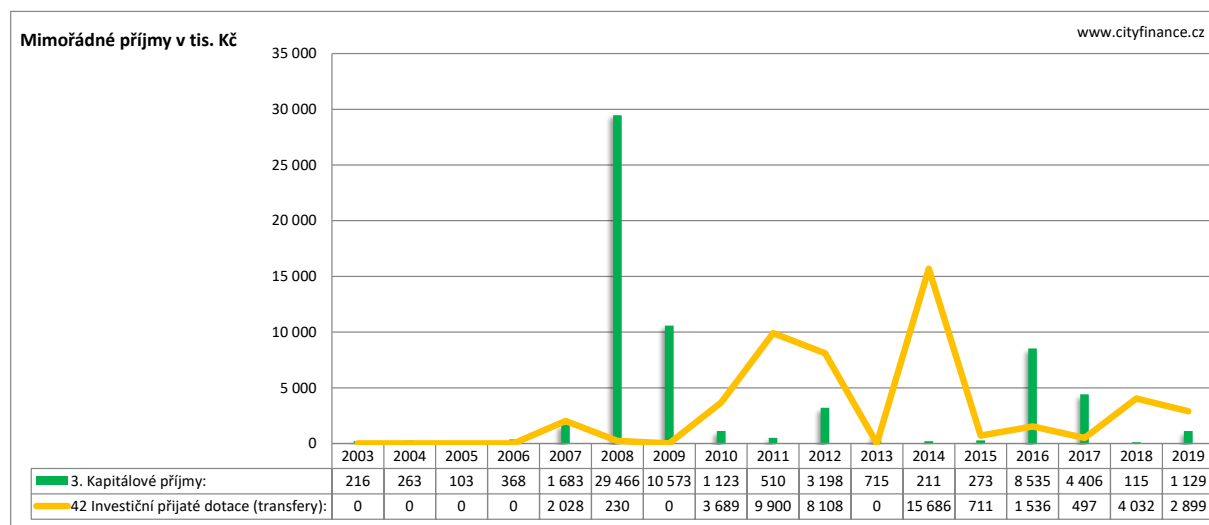
Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Daňové příjmy v hlubší minulosti měly pro město zajímavý průběh. Po jejich **úpadku v roce 2009** (finanční krize) zažívaly horší období do roku 2012. Po novele RUD na rok 2013 nastal obrat. Novela 2017 a zejména v roce 2018 účinná novela RUD zajistily městu výborný růst daňových příjmů. Díky novelám RUD a dosud příznivému vývoji ekonomiky patřily **poslední roky k nejlepším pro výnosy sdílených daňových příjmů**.

Poslední novela RUD, která měla vliv na sdílené daňové příjmy roku 2018 zajistila příliv daňových příjmů a souběžně dobře rostla i ekonomika. Novela RUD v roce 2018 městu přidala za vládou dříve uzmuté podíly na DPH (z titulu později zrušené důchodové reformy) a také kompenzovala odebrání výnosu z podnikání fyzických osob (bylo uzmutu v roce 2017 celkem 30 % lokálního výnosu). Celkově je **podoba RUD pro město příznivá** ovšem je třeba počítat s vysokými dopady opatření vlády v souvislosti s onemocněním **COVID-19** a s hluboce negativními dopady daňových změn jako je např. plánované **zrušení superhrubé mzdy**.

Přijaté dotace představovaly v roce 2019 cca **14 %** příjmů s částkou cca **14 mil. Kč**, z toho cca 11 mil. Kč neinvestiční dotace, včetně cca 1,8 mil. Kč na přenesený výkon státní správy a zbytek doplnily investiční dotace.

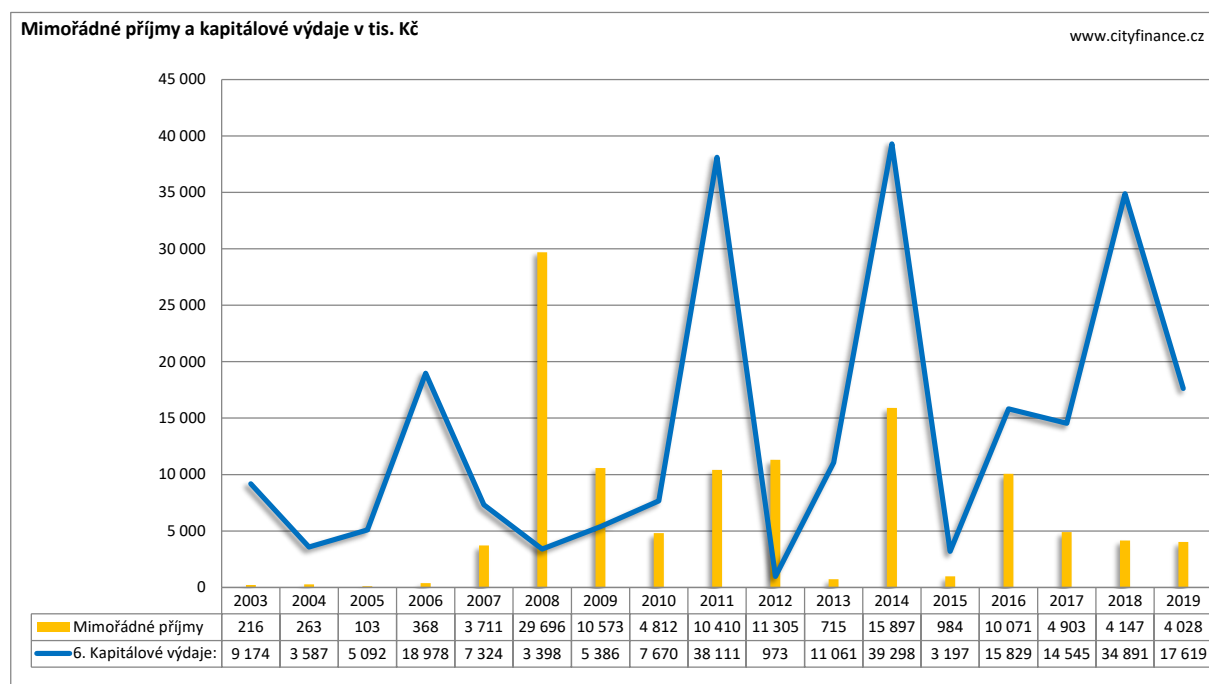
Graf 10: Vývoj mimořádných příjmů Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Mimořádné příjmy (míněno kapitálové příjmy a investiční dotace) za poslední **4 roky** od roku 2016 do roku 2019 činily cca **23 mil. Kč**, z toho investiční přijaté dotace zaujímaly 9 mil. Kč a zbytek doplnily kapitálové příjmy. Město za stejné období investovalo cca 83 mil. Kč. Za uvedené poslední 4 roky **mimořádné příjmy kryly řádově 28 % investic** (viz další grafy).

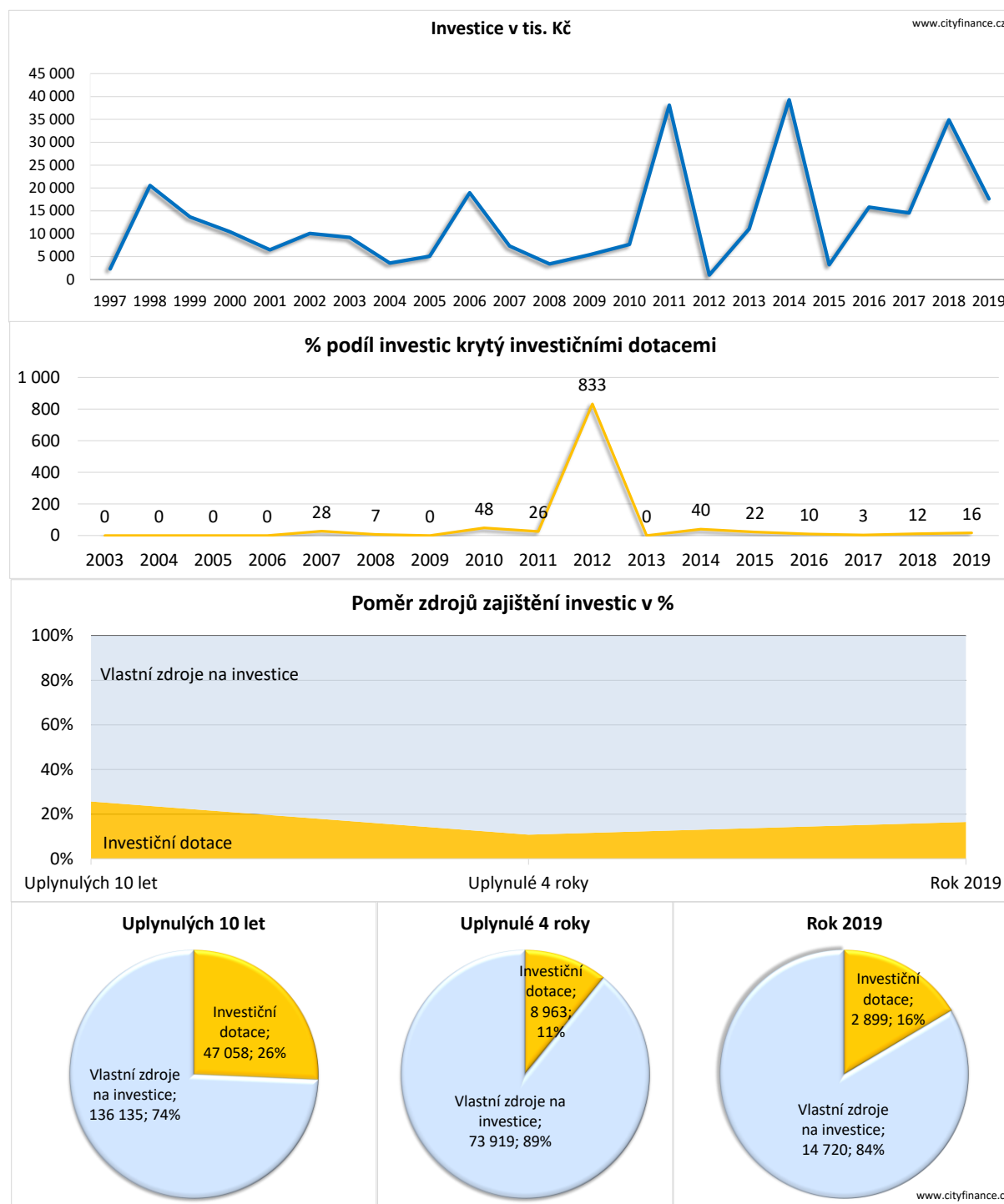
Graf 11. Mimořádné příjmy a investice Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

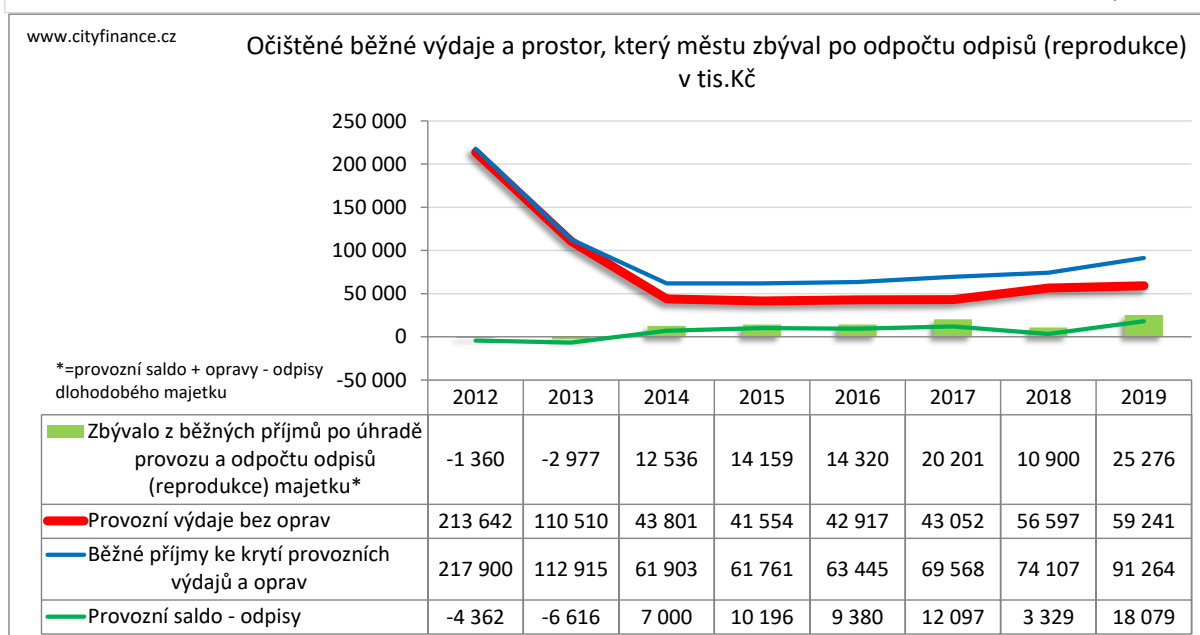
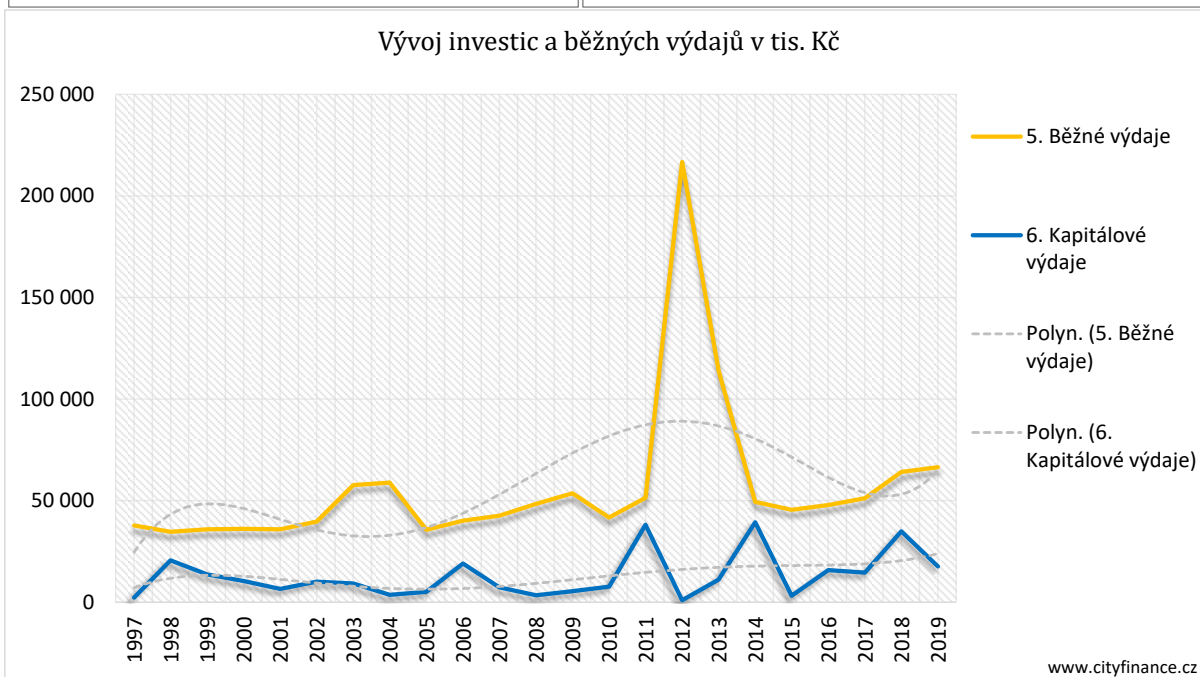
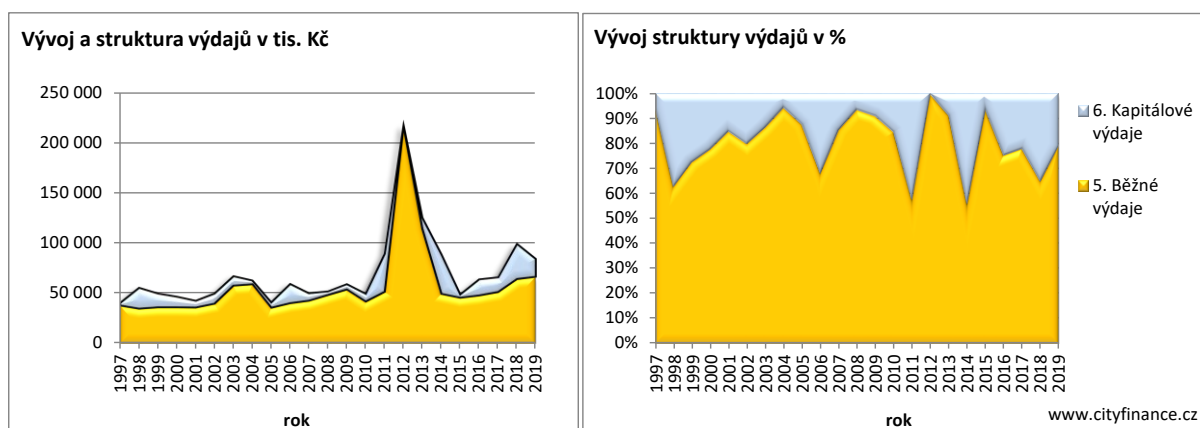
Struktura výdajů na investice města ukázala jen velmi malou závislost na dotacích. Oceňujeme zvýšené výdaje na investice poslední roky. Správnou **politiku města zaměřenou na nezávislost a vyšší investice hodnotíme vysoce kladně**. Dotace kryly průměrně za poslední 4 roky pouze cca 1,1 Kč z deseti investovaných. Rychlejší realizace investic přináší výrazné finanční úspory z toho, jak rostou ceny a projekty z dotací bývají také výrazně dražší a byrokraticky náročnější.

Graf 12. Investice a jejich krytí z dotací a vlastních zdrojů Horní Břízy

Zdroj: MF ČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 13. Vývoj struktury výdajů Horní Břízy a finanční schopnost udržovat dosavadní majetek

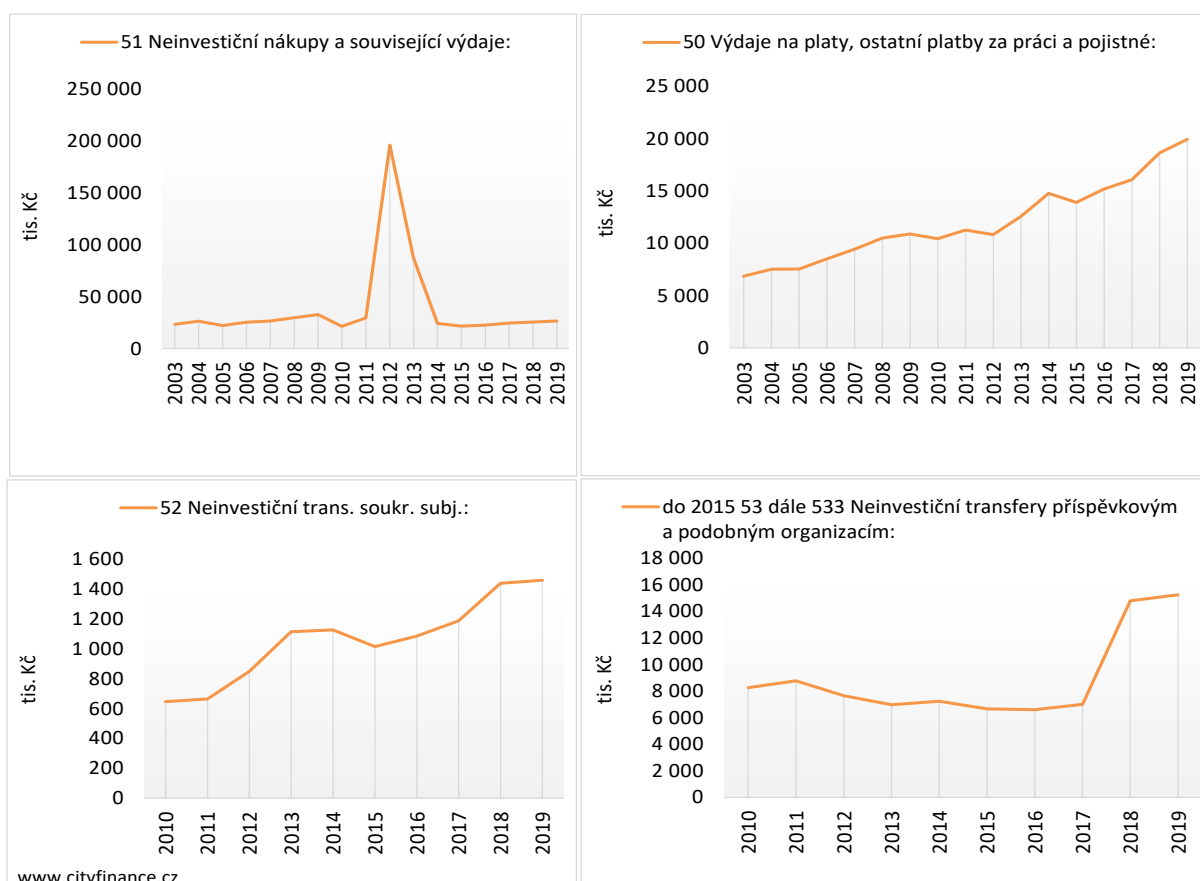

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Schopnost finančního zajištění reprodukce majetku (údržba a modernizace) Horní Břízy měla **skvělý vývoj**. Vlastní prostor k investicím a opravám z běžných příjmů, který městu zbýval po zohlednění potřeb nutné reprodukce majetku města (účetně) vyjadřuje na **předchozí straně dole zelený sloupcový graf**. Ještě v roce 2013 město nemohlo finanční kondici ani na údržbu majetku, ale od té doby se situace výrazně zlepšila. Horní Bříza je v situaci, ve které má dostatečnou vlastní finanční kondici na to, aby pokryla z běžných příjmů amortizaci svého majetku a zbývalo cca **25 mil. Kč**. Město **má finanční kondici na pohodlnou údržbu, opravy, i velice uvážlivé budování nového majetku**.

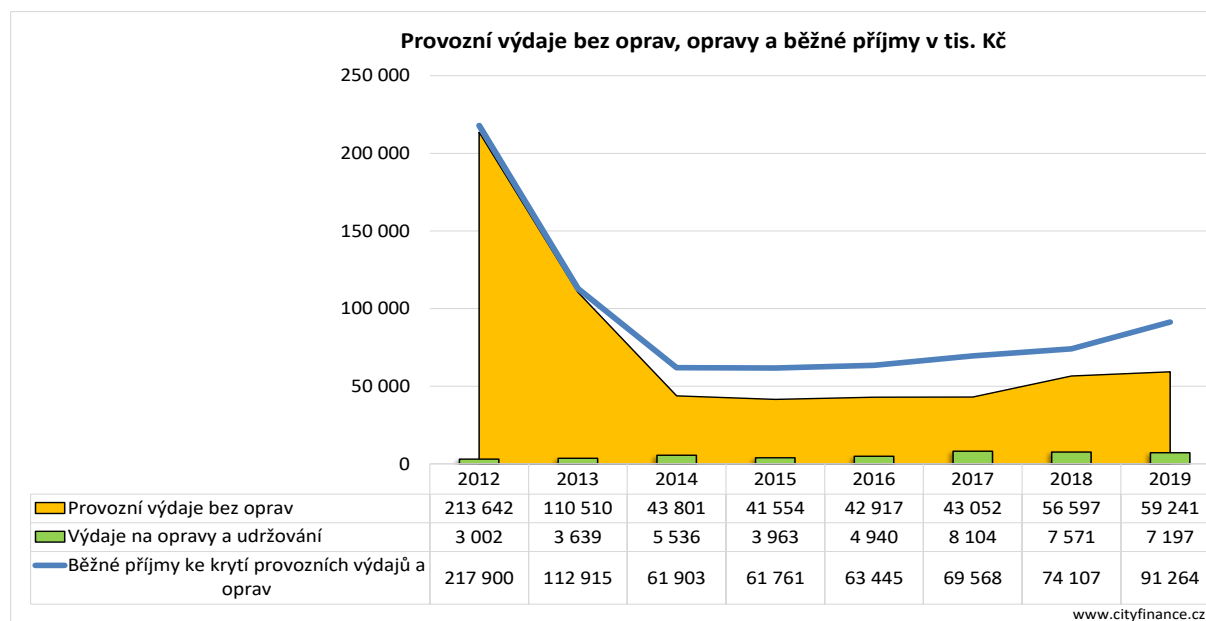
Podrobnější rozbor výdajů. Vždy je podstatné, jak se akce k majetku dotknou provozních výdajů a jak zvýší odpisy, jinak řečeno, jak objemově a provozně náročný majetek město má a co vybuduje (pořídí) a jak efektivně řídí provozní výdaje a využívá svůj majetek.

Graf 14. Vývoj vybraných běžných výdajů Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Město řídí svou finanční kondici především skrze regulaci běžných výdajů bez oprav. Horní Bříza se poslední rok **dařilo zbrzdřit vysoký růst běžných výdajů což zapůsobilo dobře** (viz **oranžový plošný graf na další straně ku modrému čárovému**). Vysoké růsty běžných příjmů používaných pro krytí růstů provozních výdajů nelze očekávat do budoucna, naopak, dojde k hlubokému propadu příjmů s ohledem na dopady vládních opatření na **COVID-19** a avizovanému **zrušení superhrubé mzdy**.

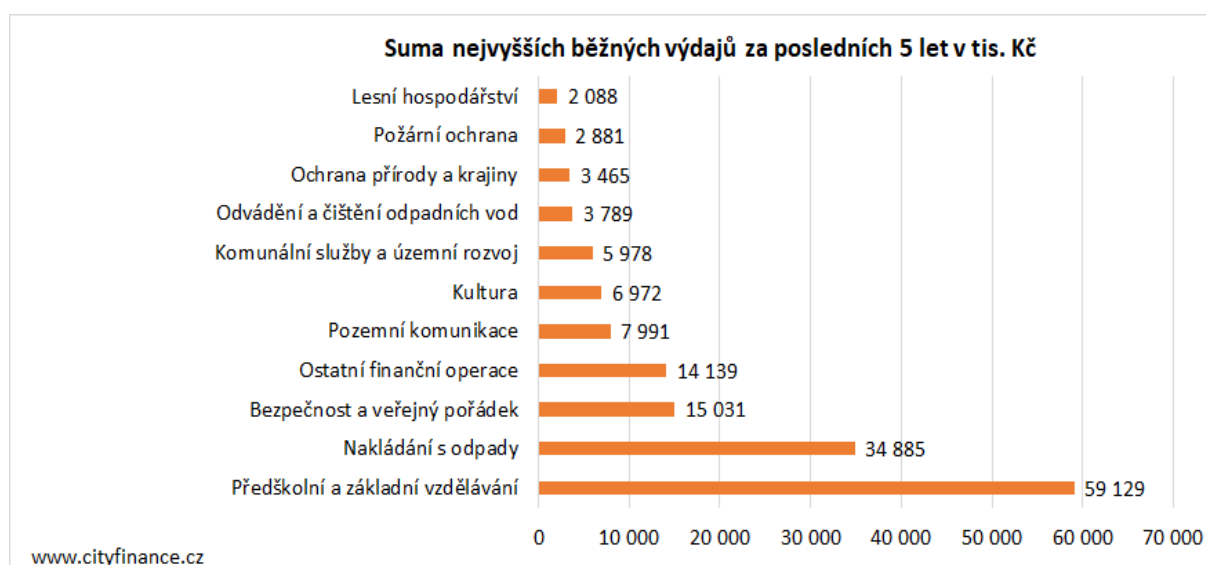
Graf 15. Provozní výdaje, opravy a běžné příjmy Horní Břízy

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Podrobnější přehled vývoje dílčích výdajů Horní Břízy je uveden v **Příloze 5**.

Běžné výdaje – nejvyšší **objemy** za posledních **5 let** ukazuje **následující graf**

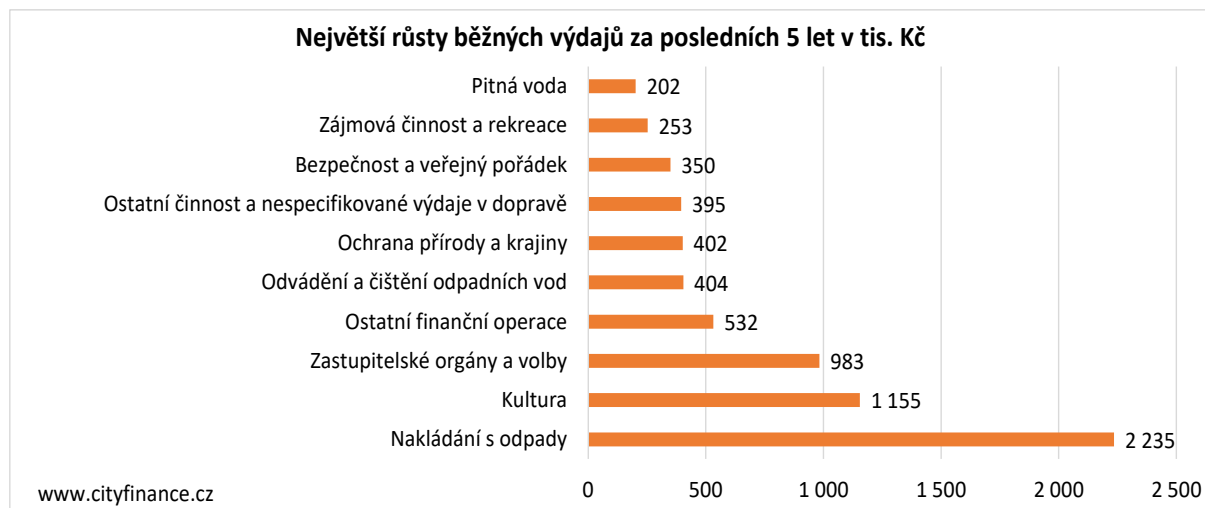
Graf 16. Suma nejvyšších běžných výdajů Horní Břízy za uplynulých 5 let

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Růsty běžných výdajů nebyly nijak velké. **Nejvýznamnější absolutní nárůsty běžných výdajů** (provoz včetně oprav) byly (**následující graf**, zkruslení způsobují změny oprav a výdaje s dotacemi):

1. Nakládání s odpady
2. Kultura

Graf 17. Nejvyšší růst běžných výdajů Horní Břízy za uplynulých 5 let

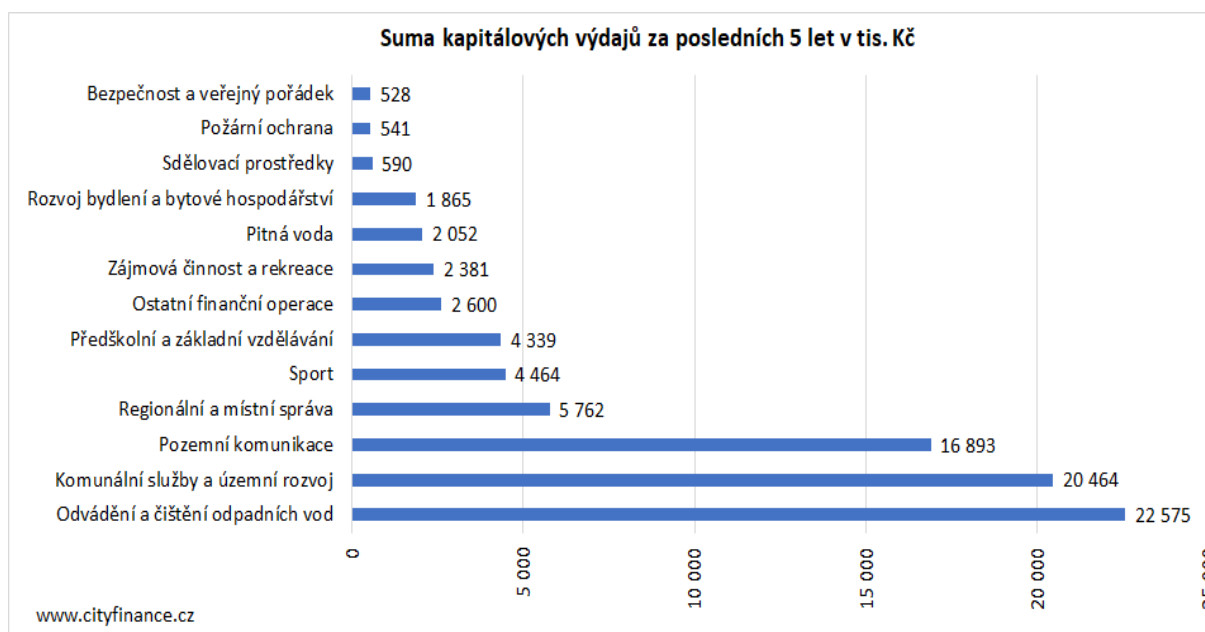
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Vyložené a zásadnější **snížení provozních výdajů** přímo města Horní Břízy za posledních 5 let jsme zaznamenaly u:

- Komunální služby a územní rozvoj.

Nejvyšší investice (kapitálové výdaje) Horní Břízy za posledních 5 let ukazuje **následující graf**. „Medailové“ pozice nejvyšších investic obsadily oblasti:

1. Pozemní komunikace cca 119 mil. Kč
2. Ostatní činnost v oblasti bydlení, komunálních služeb cca 112 mil. Kč.
3. Předškolní a základní vzdělávání cca 80 mil. Kč.

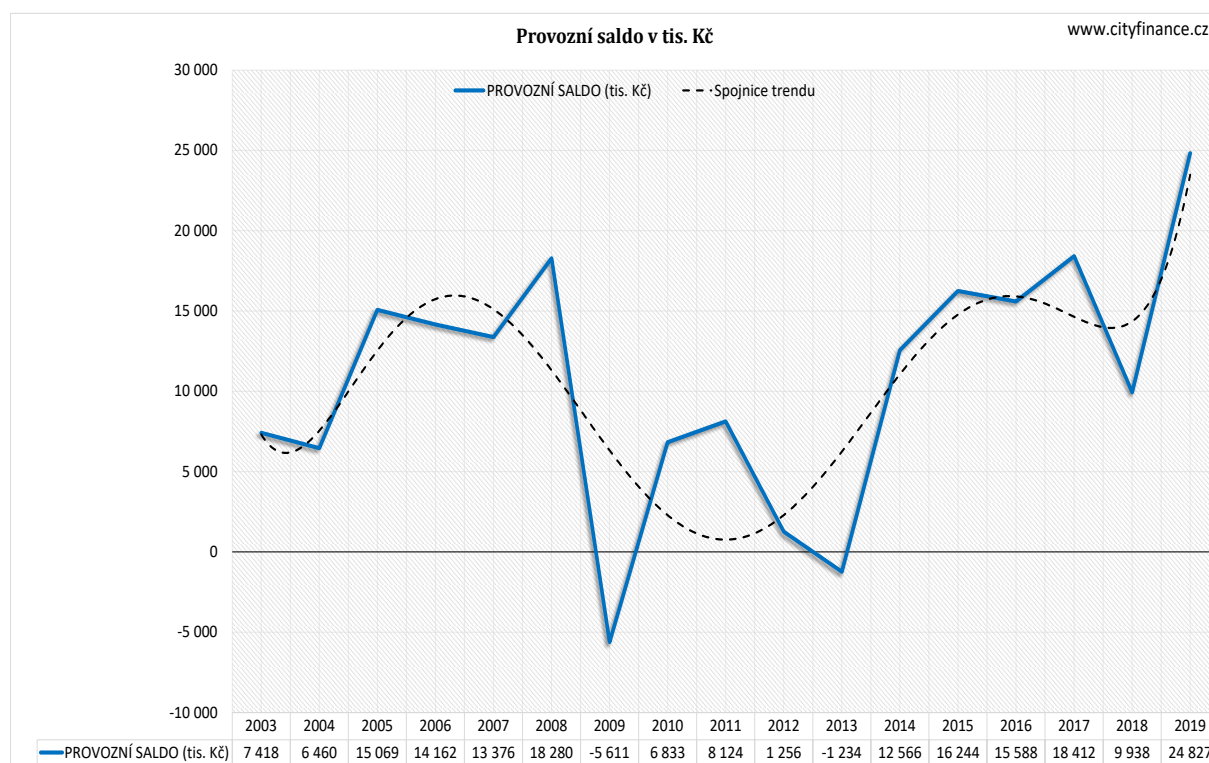
Graf 18. Suma kapitálových výdajů Horní Břízy za uplynulých 5 let

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Provozní saldo. Jeden z klíčových údajů pro sledování finančního zdraví města je za normálních okolností **ukazatel provozního salda hospodaření**, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy označujeme všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu, včetně obnovy majetku (neinvestiční opravy). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance, které ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí reprodukci majetku, na splátky dluhů či na úspory, a tedy tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít samospráva na splátky, ale už se nezajímají tolik o stav majetku, pokud jím samospráva neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ samosprávy, a tedy ročně potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku samosprávy, splácení dluhů na tvorbu finančních rezerv apod. Ale je snižováno opravami, ty provozní saldo zkreslují.

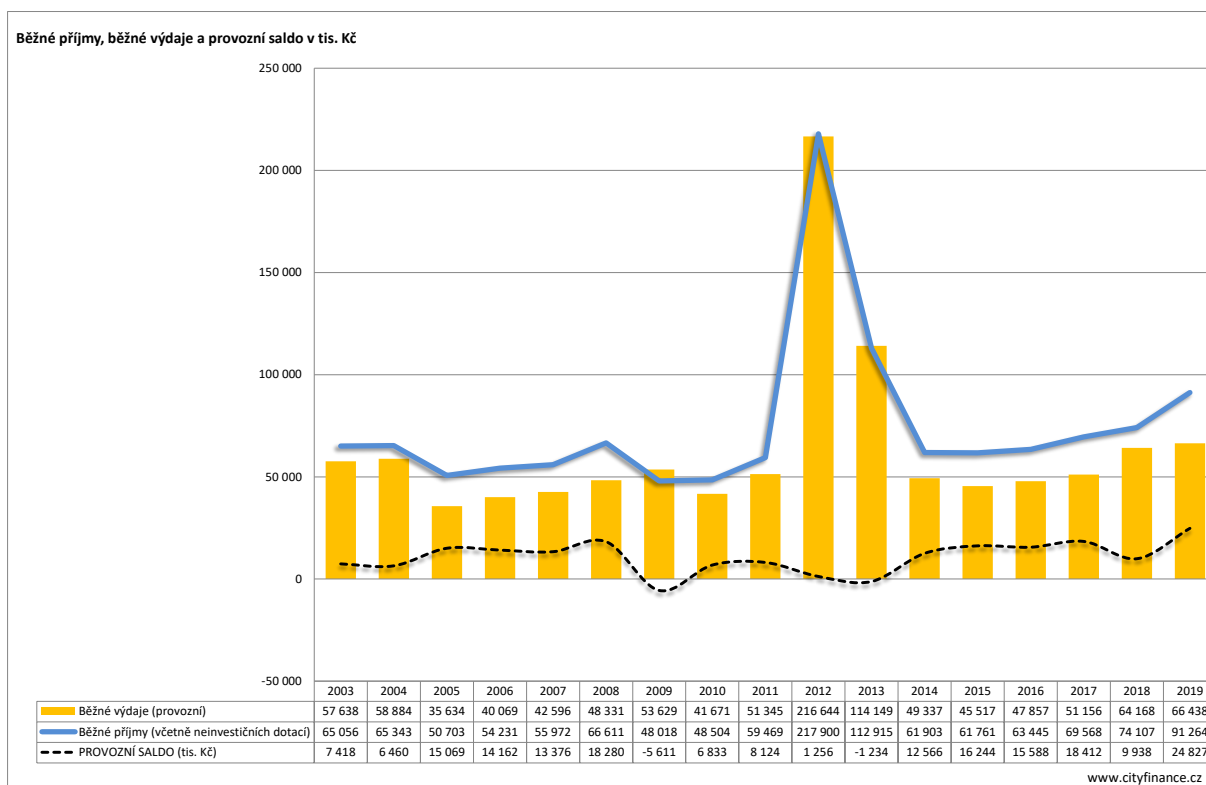
Provozní saldo Horní Břízy se vyvíjelo skvěle a mělo výborné hodnoty. Město předvedlo dobré provozní hospodaření a v roce 2019 ukázalo provozní saldo města **nový absolutní rekord téměř 25 mil. Kč** (27 % běžných příjmů, průměr v ČR byl 27 %) **viz grafy dále**. Hodnoty provozního salda, jak bylo řečeno, zkreslily směrem dolů vyšší opravy. Opravy zvyšovaly provozní výdaje a snižovaly tak zároveň provozní saldo, což později očistíme. Provozní saldo posuzují především banky při žádostech o úvěry.

Graf 19. Vývoj provozního salda Horní Břízy

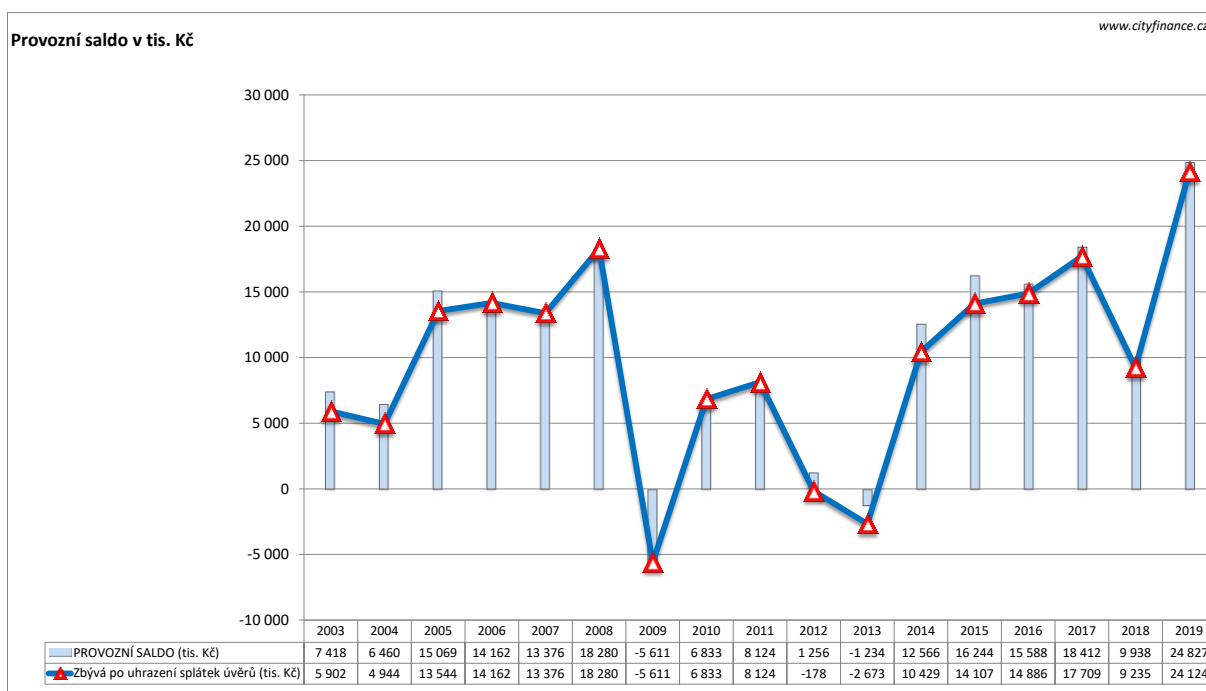
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 20. Vývoj provozního hospodaření Horní Břízy

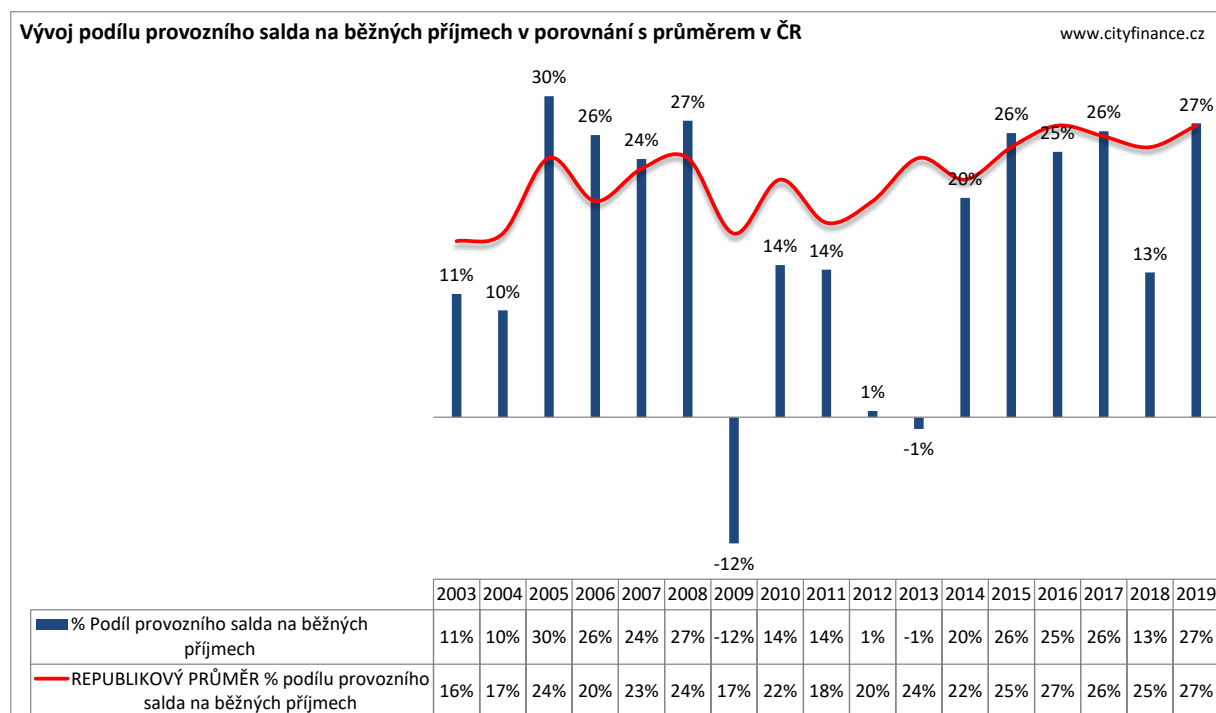
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 21. Vývoj zátěže provozního salda splátkami závazků Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 22. Porovnání vývoje provozního salda Horní Břízy s průměrem v ČR

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 4. Vývoj provozního salda Horní Břízy

Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
1+2+4 Běžné příjmy (včetně neinvestičních 1 dotací)	48 018	48 504	59 469	217 900	112 915	61 903	61 761	63 445	69 568	74 107	91 264	
5 Běžné výdaje (provozní)	53 629	41 671	51 345	216 644	114 149	49 337	45 517	47 857	51 156	64 168	66 438	
8124 Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	0	0	0	1 434	1 439	2 137	2 137	703	703	703	703	
PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	-5 611	6 833	8 124	1 256	-1 234	12 566	16 244	15 588	18 412	9 938	24 827	
Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	-5 611	6 833	8 124	-178	-2 673	10 429	14 107	14 886	17 709	9 235	24 124	
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	-12%	14%	14%	1%	-1%	20%	26%	25%	26%	13%	27%	
REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR % podílu provozního salda na běžných příjmech	17%	22%	18%	20%	24%	22%	25%	27%	26%	25%	27%	
Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	69 799	73 978	60 483	76 501	66 536	53 672	65 694	75 026	83 620	63 110	73 646	
Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	64 612	76 632	82 102	60 305	73 829	76 965	67 779	80 580	92 735	92 855	87 234	
											<i>Suma od 2015</i>	
Změna běžných příjmů (tis. Kč)	-18 593	486	10 965	158 432	-104 986	-51 012	-142	1 685	6 122	4 539	17 158	29 362
Změna běžných výdajů (tis. Kč)	5 297	-11 958	9 674	165 299	-102 496	-64 812	-3 820	2 340	3 299	13 013	2 269	17 101

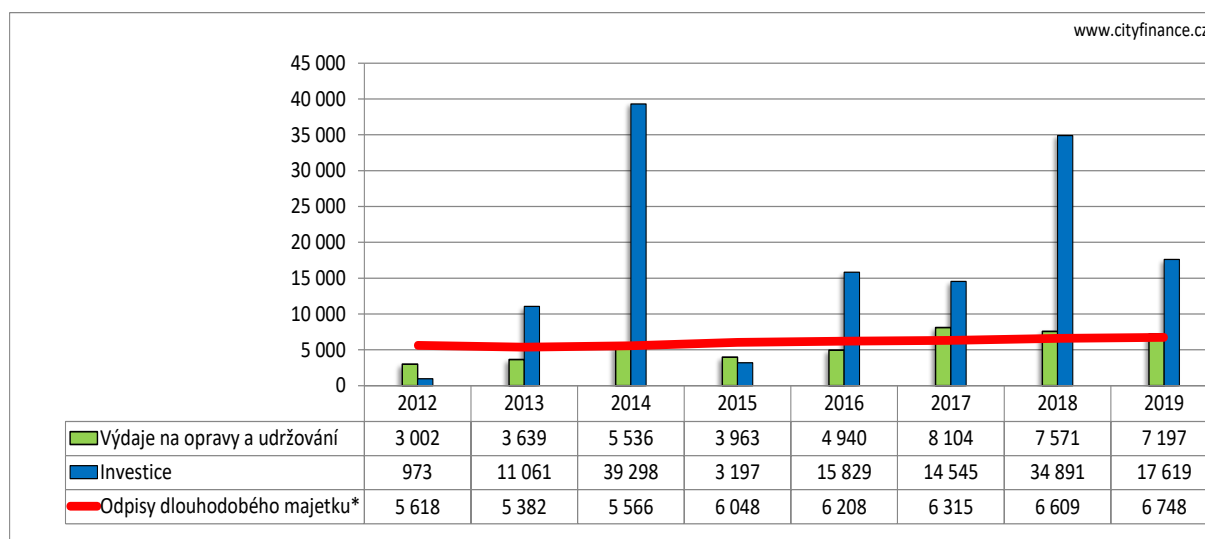
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Majetek města a krytí požadavků reprodukce. Majetek města, resp. jen stavby představovaly z rozvahy cca **225 mil. Kč** (majetek rostl). Samotné město potřebuje aktuálně na **reprodukcí** dlouhodobého majetku typu staveb **ročně přibližně alespoň cca 7 mil. Kč⁵**. Skutečná potřeba bude s jistotou vyšší neb účetnictví v případě veřejné správy bohužel neodráží skutečnou hodnotu, a hlavně stav majetku. Odpisy mohou být také sníženy tak, že jsou časově více rozloženy a vybraný majetek svěřen do organizací, které jsou závislé na finančních zdrojích města. Obnova majetku města je vždy vícezdrojová a realizuje se především třemi způsoby:

1. způsobem běžných výdajů (účet 511 – opravy a udržování);
2. investicemi;
3. příspěvky na obnovu majetku organizacím, případně společně městem (investičními i neinvestičními).

Do obnovy majetku města směřovaly opravy a investice (vyplývá z **dalšího grafu**). Červená čára představuje odpisy, tedy minimální potřebnou částku na obnovu majetku z účetnictví, zeleně jsou opravy a udržování (bez oprav realizovaných příspěvkovými organizacemi, případně obchodními společnostmi) a modré sloupce jsou investice. Za poslední 4 roky od roku 2016 do roku 2019 město **vynaložilo do majetku samo přímo cca 111 mil. Kč** (cca 83 mil. Kč investicemi a zbytek opravami). Na reprodukci majetku by dostačovalo za tu dobu z účetnictví cca 26 mil. Kč. **Přístup města, k zajištění financí na reprodukci a budování majetku byl excelentní.**

Graf 23. Financování obnovy a budování majetku Horní Břízy v tis. Kč

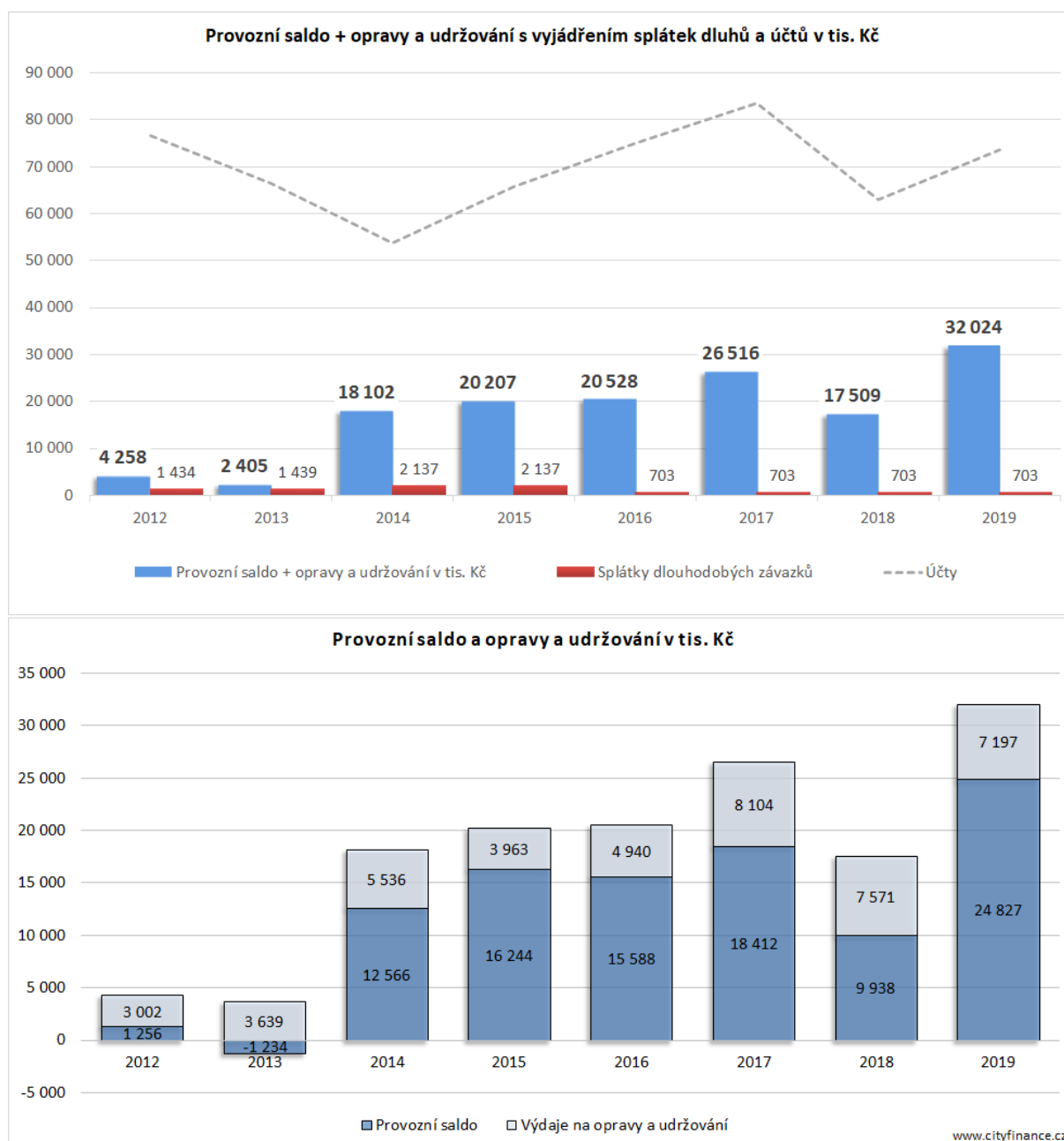

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁵ Odpisy – obce od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z účetního výkazu zisku a ztrát (tzv. výsledovka, účet 551).

Finanční kondice města je **nejdůležitější údaj** celé analýzy. Nyní zohledníme opravy, které konečně přičteme k provoznímu saldu (rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů), dostaneme celkovou výši roční finanční kondice města, **viz grafy dále** (modré sloupce s vyjádřením splátek dluhů). Od roku 2013 byla finanční kondice města ve skvělém trendu a vyhoupla se **v roce 2019 na nejlepší hodnotu v historii cca 32 mil. Kč** (cca 25 mil. Kč provozní saldo zbytek opravy). Finanční kondice Horní Břízy byla za poslední **4 roky průměrně cca 24 mil. Kč**. To byly peníze z ročních běžných příjmů, které mohla samospráva po úhradě provozu nasměrovat do oprav, investic a na splátky dluhů nebo do rezerv.

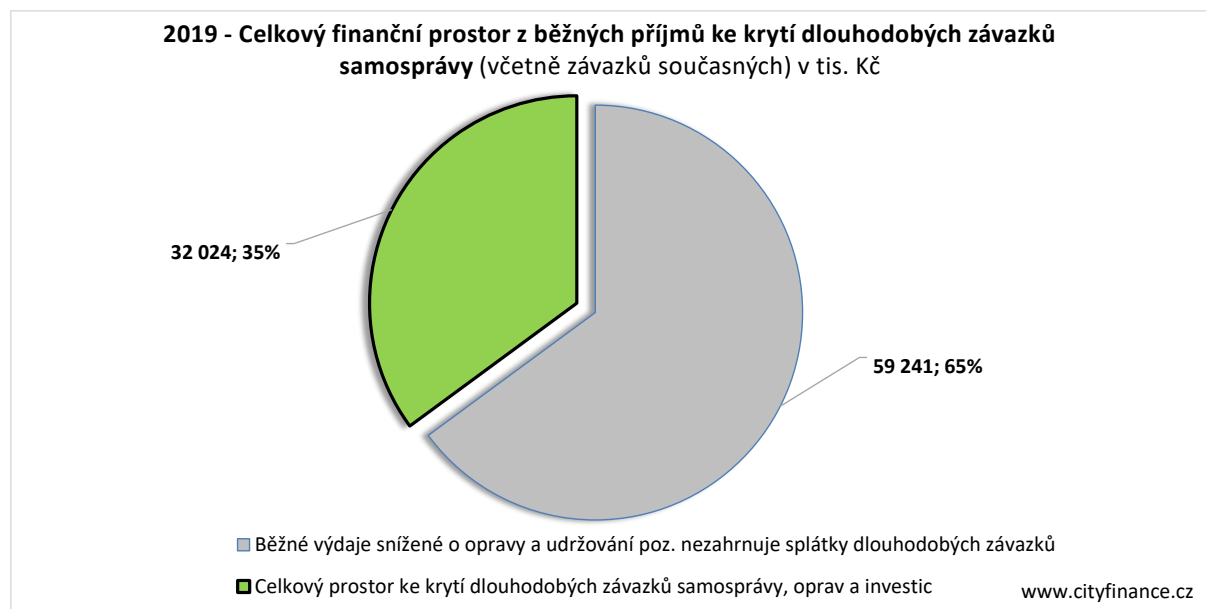
Graf 24. Vývoj finanční kondice Horní Břízy

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

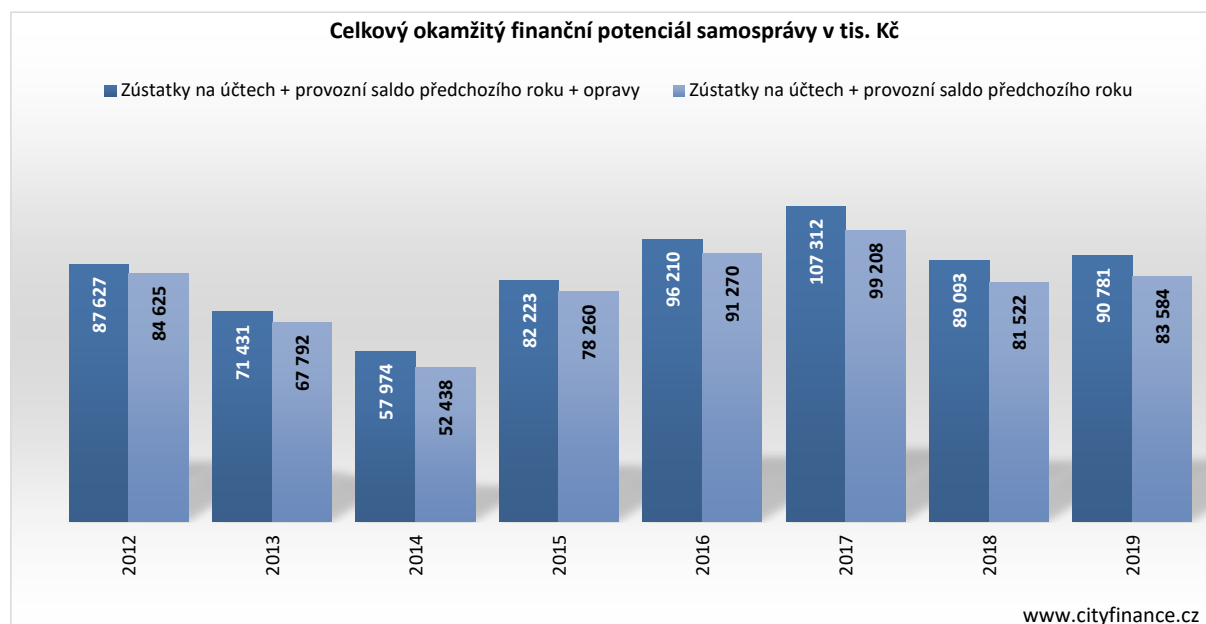
Rozdíl mezi celkovými běžnými příjmy a běžnými výdaji sníženými o opravy byl v roce 2019 **excelentních 35 %** běžných příjmů (za výborných bývá považováno běžně cca 33 %). Ukazatel vyjadřuje podíl z běžných příjmů po úhradě provozu, který zbývá samosprávě k rozhodování. **Horní Bříza je provozně viděno město se skvělými provozními výsledky hospodaření.**

Graf 25. Celkový finanční prostor Horní Břízy v roce 2019

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 26. Vývoj okamžitého finančního potenciálu Horní Břízy

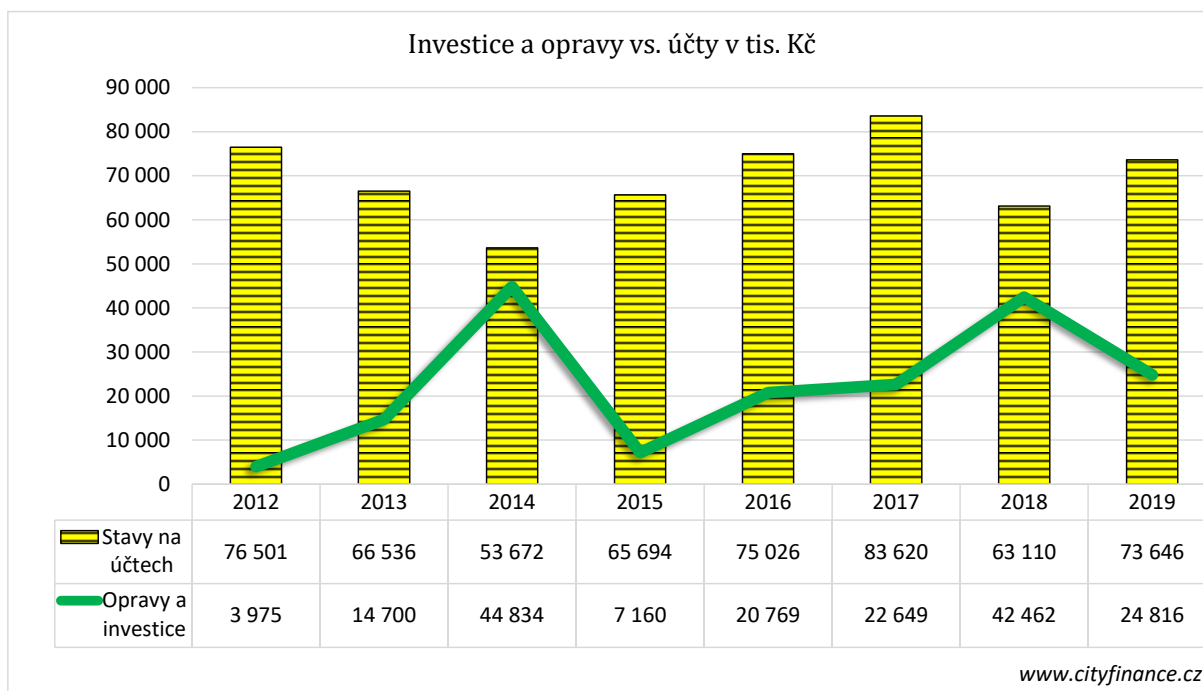

Zdroj: MFČR, propočet www.cityfinance.cz

Horní Bříza měla vždy skvělý **finanční potenciál ve své historii** a pracovala vždy s poměrně vysokými finančními objemy vlastního kapitálu (viz **sloupcové grafy**).

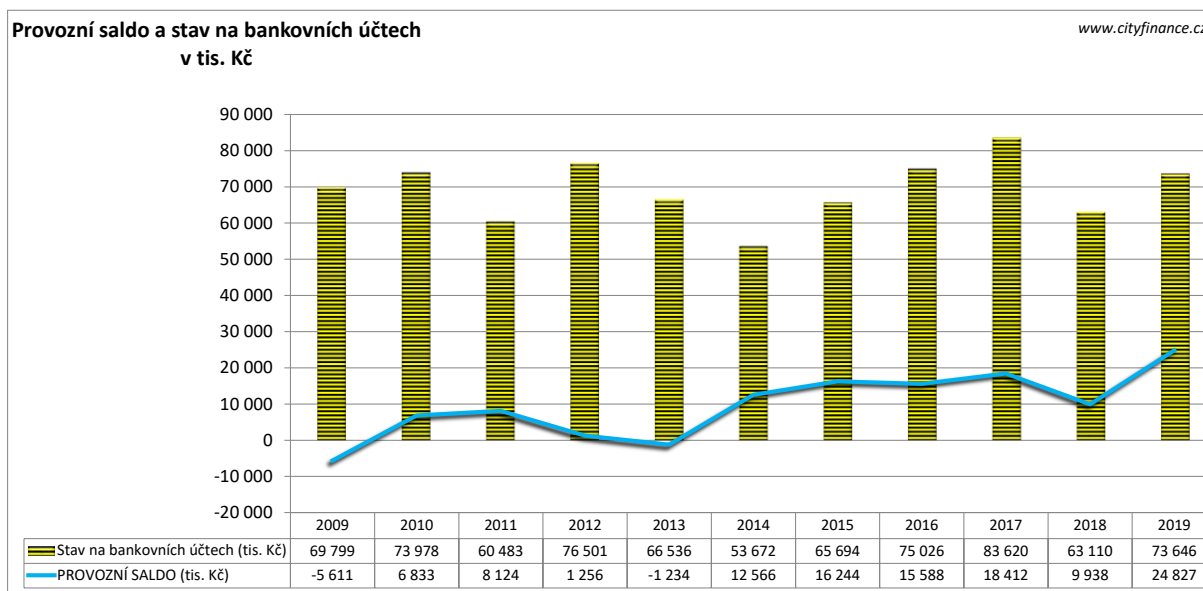
Horní Bříza od roku 2015 postupně správně zvyšovala výdaje na investice a opravy, ale potenciál města umožňoval větší angažovanost (viz **zelený čárový graf**) a využíval svůj finanční potenciál při zachování ve výsledku výborné likvidity.

Graf 27: Stav na bankovních účtech vs. opravy a investice Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

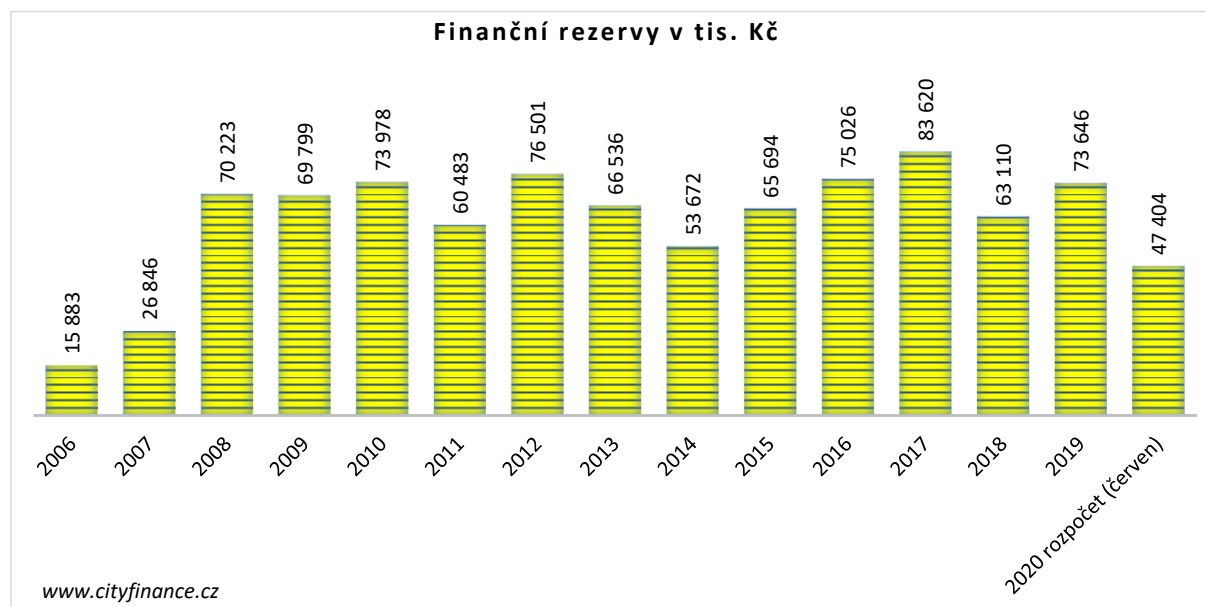
Graf 28: Stav na bankovních účtech a provozní saldo Horní Bříza

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

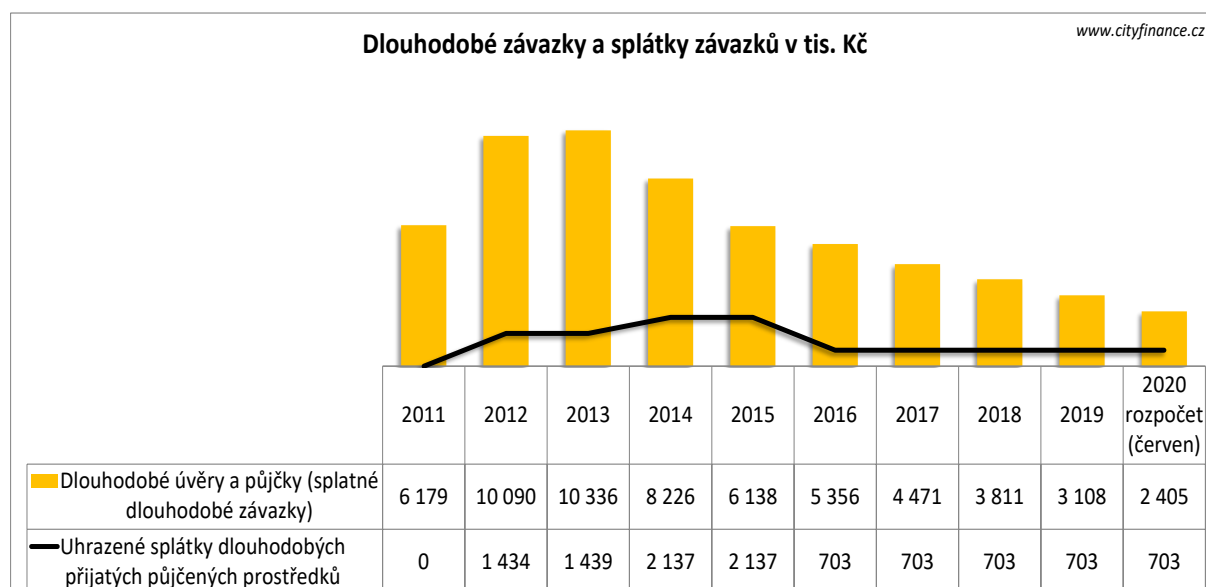
Finanční rezervy na účtech Horní Břízy byly na konci roku 2019 řádově **74 mil. Kč**⁶. Město v rozpočtu 2020 **zapojuje část rezerv do investic** (plánovaly se investice 21 mil. Kč a opravy za dalších cca 18 mil. Kč) a vykazuje na konci roku stále poměrně vysoký zůstatek 47 mil. Kč. **Finanční likvidita byla výborná.**

Graf 29. Vývoj finančních rezerv Horní Břízy, včetně rozpočtu 2020

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz (POZ. rozpočet nevyjadřuje plnění, ale rozpočet 2020)

Graf 30. Vývoj závazků a splátek dlouhodobých závazků Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

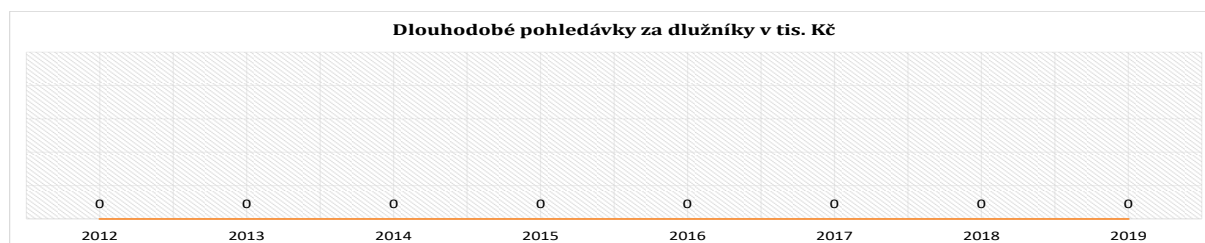
⁶ Krátkodobý finanční majetek, zejména základní běžný účet a účty fondů. Součty účtů 068+231+236+241.

Dlouhodobé závazky Horní Břízy uzavřel rok 2019 se zůstatkem **cca 3 mil. Kč**. Horní Bříza je již téměř bez dluhů. Investicemi na dluh město ušetřilo hodně prostředků rozdílem mezi cenou dluhu a inflací (resp. růstem cen investic, který např. u stavebních zakázek inflaci výrazně překonal).

Strop bezpečné zadluženosti je možno s ohledem na skvělý trend a výborné výsledky provozního hospodaření stanovit na **150 mil. Kč⁷**, a to zároveň zohledňujeme rostoucí finanční rizika a uvedený strop je pod bankovním limitem. **K dopadům COVIDu přistupujeme jako k problému nejbližšího řízení CASH FLOW**, nikoliv jako k trvalému ochromení příjmů města. Připomeňme, že průměrná finanční kondice města za poslední 4 roky byla cca **24 mil. Kč**, rok 2019 uzavíral dokonce na **32 mil. Kč** (cca 25 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy). Výhled počítá obezřetně průměrně pouze s cca 14 mil. Kč, nejprve začínáme v roce 2021 propadem na extrémně nízké cca 2 mil. Kč (v případě zahrnutí dopadů opatření na covid a zrušení superhrubé mzdy) a s cílem 25 mil. Kč, data minulosti viz **Graf 24. Vývoj finanční kondice Horní Břízy**. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy. Při docílení stropu zadluženosti by směřovalo za normálních okolností na splátky 6 mil. Kč bez úroků (25letá splatnost, úrok při 2 % p. a. max. 3 mil. Kč), tj. i s úroky by šlo na splátky max. 9 mil. Kč. **Při docílení stropu** zadluženosti by s vysokou rezervou **v normálu alespoň 10 mil. Kč ročně mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek.

Dlouhodobé pohledávky⁸ byly **nulové**, proto nehrají roli ani ve výhledu.

Graf 31. Vývoj dlouhodobých pohledávek Horní Břízy

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁷ Jedná se o odborný odhad. Vycházíme z výše a trendu provozního salda, výdajů na opravy, stability a trendu běžných příjmů, výhledu daňových příjmů, struktury a trendu výdajů a zohledňujeme vnější i vnitřní rizika. Provozní saldo a výdaje na opravy jsou zdrojem umořování dluhu a předpokládáme, že samospráva by měla být schopná ideálně do 10 let bez komplikací vytvořit finance na úplné umoření dluhu. Dluh je nutné do max. 25 let bezpečně splatit tak, aby byl zajištěn běžný provoz a samospráva mohla nadále plnit úkoly, opravy a investice.

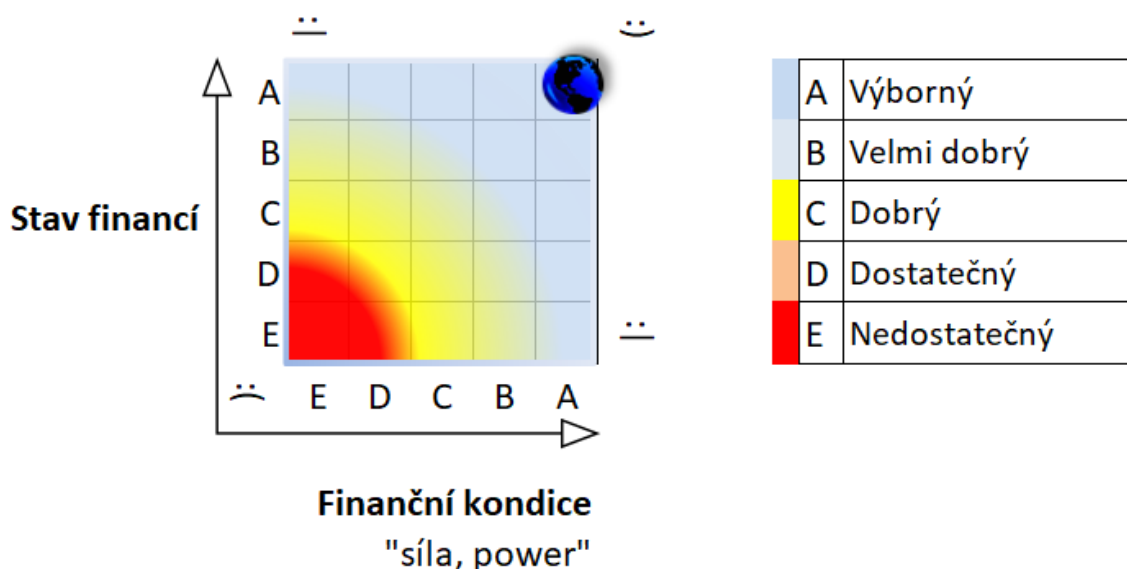
⁸ účty 462 až 471 z účetního výkazu rozvahy.

Závěr finanční analýzy

Horní Bříza se stala premiantem a pokračovala ve skvělých výsledcích provozního hospodaření. Hlavním problémem zůstává úbytek počtu obyvatel, ale počet žáků i zaměstnanců rostl, což jsou všechno skvělé zprávy. **Finanční zdraví** Horní Břízy hodnotíme **zlepšenou a nejlepší možnou známkou A+A+** (Před rokem to bylo AA, první písmeno finanční kondice, druhé momentální stav financí). Hodnocení opíráme zejména o:

- **A** (*výbornou s plusem za trend a excelenci*) finanční **kondici** města opíráme především o výborný trend a výsledky provozního hospodaření. Excelentní byl dostatek prostředků k pohodlné reprodukci svého dosavadního majetku, a i uvážlivému budování nového majetku. Skvěle a opravdu vysoce kladně lze hodnotit postupně zvýšené využívání nabytého finančního potenciálu města k investicím a opravám. Výtečná byla vysoká nezávislost na dotacích. Ve městě výrazněji přibyl počet žáků, což prospívá příjmům města, ale přetrvává negativní vliv úbytku obyvatel.
- **A+** (*výborný s plusem za likviditu*) **stav financí**, kdy kladně hodnotíme především výbornou finanční likviditu (zůstatky na účtech) a minimální dluh. Vysoce kladně hodnotíme obezřetnou rozpočtovou politiku založenou na opatrnější prognóze běžných příjmů a rezervách na straně výdajů.

Obrázek 1. Rating - hodnocení finančního zdraví Horní Břízy

POZ. Škála známkování A nejlepší, město pak představuje symbol planetky.

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Horní Bříze zbývalo z běžných příjmů po úhradě provozu vyjma oprav **v roce 2019** celkem cca **32 mil. Kč** (v tom cca 25 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy) **viz Graf 24**. Průměrně je zapotřebí na reprodukci majetku města alespoň 7 mil. Kč ročně. Město mělo zůstatek dluhů cca 3 mil. Kč a finanční rezervy na účtech na konci roku 2019 dosahovaly přibližně 74 mil. Kč (rozpočet 2020 částku částečně rozpouští do investic a oprav).

Tabulka 5. SWOT analýza financí města (řazeno dle významu sestupně)

Silné stránky financí		Slabé stránky financí	
Výborný trend a výsledky provozního hospodaření.		Úbytek počtu obyvatel.	
Excelentní finanční likvidita.			
Rozpočtová politika založená na obezřetném plánování příjmů a využíváním rezerv na straně výdajů.			
Zvýšené investice a opravy.			
Excelentní přístup města k zajištění financí na reprodukci a budování majetku města.			
Vysoká nezávislost na investičních dotacích.			
Perspektiva města, míníme tím zde růst počtu žáků a zaměstnanců.			
Prakticky již téměř bezdlužnost.			
Příležitosti financí		Ohrožení (rizika) financí	
Získání extrémně levných úvěrů ke krytí a rychlejší realizaci investic může přinést značné úspory.		Stagnace ekonomiky ČR a dopady opatření proti COVIDu a zrušení superhrubé mzdy. Snížení daňových příjmů města.	
Zavádění nových technologií a investice snižující provozní výdaje a zlepšující komfort služeb (zateplování, energie, modernizace atp.)		Úbytek počtu obyvatel Horní Břízy.	
Investice do dalšího zatraktivnění města, zejména do infrastruktury vytvářejících podmínky pro bydlení a podnikání.		Zdražování investic, zejména cen stavebních prací.	
Uvážlivé využití dotací.		Udržitelnost finanční kondice města.	
Přírůstek obyvatel, žáků a zaměstnanců nebo udržení stavu.		Stárnutí populace a růst vlivu důchodců a zařazení mladých lidí a rodin na okraj společnosti.	
		Nové povinnosti města (kompetence) převáděné státem bez financí.	

Rizika pro finance města posilují, zejména **vnější hrozby**. Zásadní je **úbytek obyvatel** Horní Břízy. Jsou tu nejen rizika s ohledem na dopady **COVIDu a zrušení superhrubé mzdy** do ekonomiky a zejména na příjmy města, ale také pokračování **růstu cen, platů (v tom především pojistného), stavebních prací** apod. Je třeba počítat s tím, že tlaky na růst provozních výdajů příliš nepoleví. Budování a rozvoj infrastruktury pro podnikání a bydlení a investice do technologií a modernizace mohou hrozby výrazně snížit. **Příležitosti** vidíme v provozních úsporách, levných úvěrech a v rychlejších investicích zlepšující stav potřebného majetku města, zejména infrastrukturu a podmínky pro podnikání, bydlení a investice do technologií snižujících provozní výdaje a zlepšující podmínky pro život.

Střednědobý výhled rozpočtu

Horní Bříza dostojí svým dosavadním dlouhodobým závazkům. Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rok 2021⁹ (dle zákona) a je koncipován od roku 2021 do roku 2025 (na 5 let). Pro přehlednost uvádíme také **data rozpočtu 2020**, i když ta ještě ovlivní skutečné **dopady COVIDu**.

Hlavní bude reakce Horní Břízy na nelehkou budoucnost, kdy se **nejspíš s podstatně větším důrazem všem zopakuje krize 2009**, tentokrát vyvolaná opatřeními proti covidu a v ČR pro samosprávy umocněná dopady plánovaného zrušení superhrubé mzdy. To bude mít hluboce negativní dopady do příjmů samospráv.

Ve výhledu zohledňujeme rostoucí finanční rizika jako je stagnace ekonomiky a růst provozních výdajů, platů atd. Výhled zahrnuje dosud známé dopady opatření na **COVID a plánované zrušení superhrubé mzdy s dopady do roku 2021**.

Očekávané dopady COVIDu pro rok 2020

Horní Bříza se díky skvělé obezřetnosti a opatrnosti finančního řízení **vypořádá** v roce 2020 s dopady opatření vlády proti COVIDu. Očekáváme meziroční propad sdílených daňových příjmů **o cca 6 až 10 mil. Kč**, tedy **cca 10 mil. Kč proti rozpočtu k červnu**. Dopady v tomto roce 2020 vyrovnává dotace cca **+5 mil. Kč** (1250 Kč/obyvatel).

Pro zajímavost **za finanční krize v roce 2009** došlo k meziročnímu snížení daňových příjmů města o více než **-5 mil. Kč**.

⁹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“, sestavuje se na dobu minimálně 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet.

Doporučení (řazeno dle významu a časové priority sestupně)**1) Snížit nebo alespoň zmrazit provozní výdaje a zároveň udržet vysoké investice a opravy:**

- a) Pro následujících 5 let doporučujeme připravit a realizovat užitečné opravy a investice za alespoň **120 mil. Kč až 220 mil. Kč** bez kapitálových příjmů a dotací. Na dotace zbytečně nečekat a nespoléhat a realizovat potřebné a užitečné investice k růstu města. Zásadní jsou projekty brzdící úbytek obyvatel.
- b) Ideálně o **10 % plošně snížit** a zmrazit pro následující 2 roky provozní výdaje vyjma oprav a platů.
- c) Co nejrychleji po roce 2022 zajistit **ukazatel provozní saldo + opravy** > alespoň 25 mil. Kč ročně (Horní Bříza docílila v roce 2019 celkem 32 mil. Kč **viz Graf 24**). Zpočátku bude ukazatel pouze 2 až 10 mil. Kč, to pro rok 2021, kde se sbíhají dopady opatření vlády na COVID a zrušení superhrubé mzdy, kdyby neproběhlo, bude výsledek o cca 8 mil. Kč lepší).

2) Rychleji realizovat investice a tím šetřit. Využít výhody doby:

- a) Dle potřeby čerpat levný **Investiční úvěrový rámec** do maximální výše bezpečné zadluženosti, která je až cca **150 mil. Kč**.
- b) **Rychlejší realizací investic lze docílit výrazné úspory** spočívající ve značném rozdílu růstu cen stavebních prací a ceny úroků z úvěrů. Růst cen ve stavebnictví lze očekávat v rozpětí cca 5 až 10 % a úroky 0,5 až 1 % p.a. (záleží na druhu úroku).
- c) Nedoporučujeme dodavatelské úvěry vyjma tzv. EPC projektů.

3) Zdražit a zdražovat postupně veškeré služby a zvyšovat příjmy města.

Zajistit a udržet zdravou pravidelnou valorizaci a rentabilní či tržní hodnoty cen všech služeb města. Týká se to vodného, stočného, nájmu, odpadů, místních poplatků etc. Držet krok alespoň s inflací je nezbytností.

4) Držet vyšší finanční likviditu, konkrétně těmito opatřeními:

- a) Nesnižovat vlastní rezervy na účtech pod cca **20 mil. Kč**. To ani v rozpočtech, tedy po promítnutí výsledku rozpočtu do finančních aktiv. Toto doporučení dáváme především s ohledem na extrémně vysoká rizika let 2021 a 2022, kdy není jasný osud ekonomiky a zejména vládní záměry jsou nejasné a pro tyto roky zcela nečitelné. Například není jasné od kdy stát a na jak dlouho zruší superhrubou mzdu, což by mělo zásadní dopad do příjmů obcí apod.
- b) Zajistit na rok 2021 opět **vysoké rezervy** na straně příjmů (obezřetné konzervativní nastavení) i výdajů (rezervy v rozpisu).
- c) **Přednostně čerpat levné úvěry** ke krytí investic zvýší likviditu.

Definice finančního potenciálu města

Finanční potenciál Horní Břízy je zmapován na období **2021 až 2025 (5 let)**. Počítáme se základními zdroji financování, které může město přímo ovlivnit, a jsou předvídatelné. Těmito zdroji jsou:

1. Přebytek provozního rozpočtu včetně oprav (provozní saldo + opravy)
2. Vlastní finanční rezervy
3. Investiční úvěrový rámec

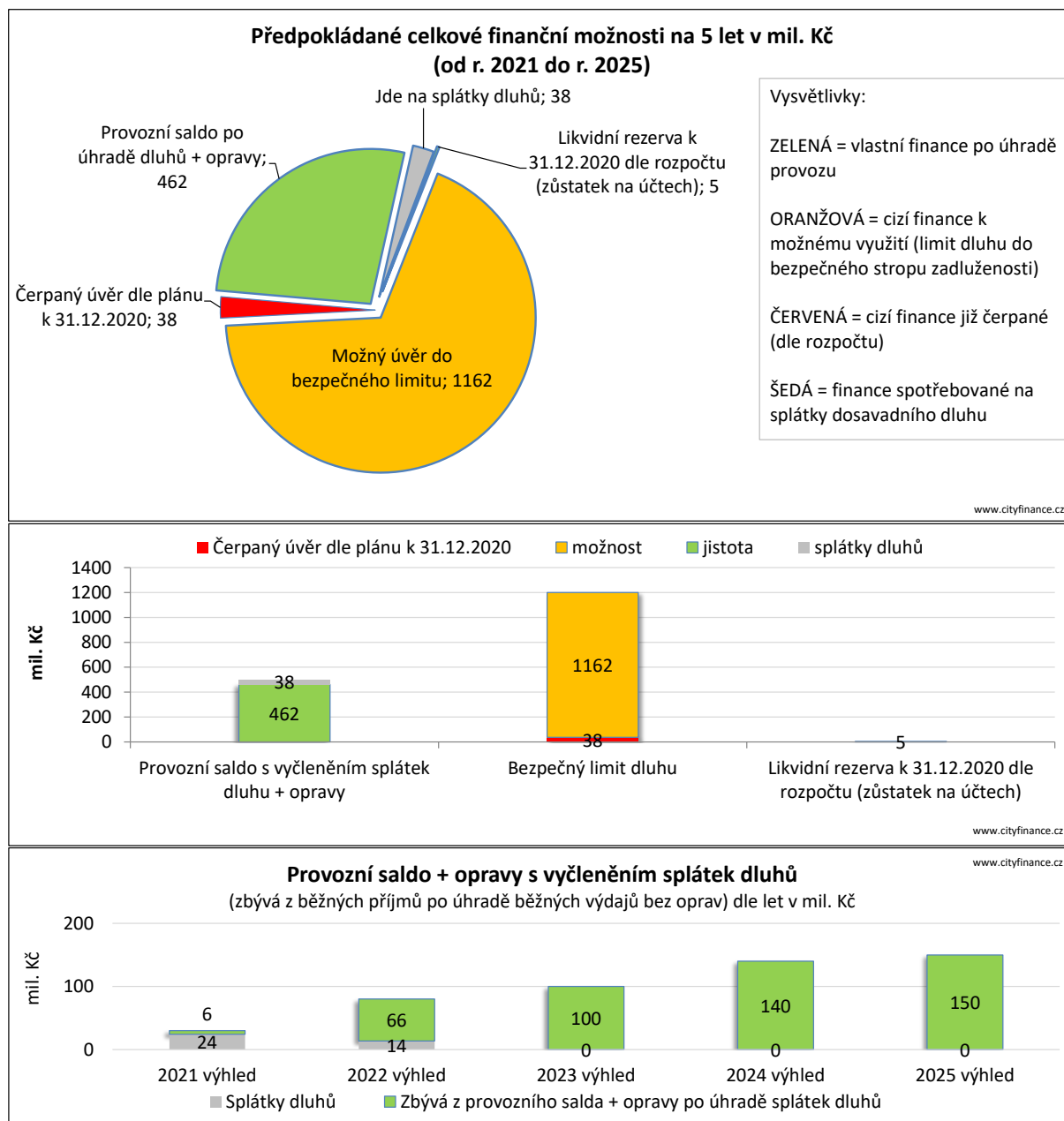
Naopak nepočítáme s nejistými, či těžko předpověditelnými zdroji s vysokou nejistotou, které nelze predikovat s dostatečnou přesností nebo vůbec, jako jsou:

4. Dotace investiční povahy (případně nahodilé neinvestiční dotace)
5. Kapitálové příjmy (prodeje majetku apod.)

Dle těchto předpokladů bude město moci využít **v období 2021 až 2025** celkem minimálně (skeptický scénář) až cca **265 mil. Kč**, a to z těchto zdrojů:

- A. **70 mil. Kč** (průměrně cca 14 mil. Kč ročně) **provozní saldo včetně oprav** po úhradě splátek dluhů (běžné příjmy – běžné výdaje + opravy, tj. účet 511 – splátky dluhů), s tím, že:
- Celkem je provozní saldo po přičtení oprav počítáno cca 72 mil. Kč (průměrně cca 14,4 mil. Kč), ale z toho je cca 2,4 mil. Kč použito na úmor dluhu.
 - Alespoň cca 35 mil. Kč (průměrně cca 7 mil. Kč ročně) bude potřeba na zajištění reprodukce dosavadního nemovitého majetku.
- B. cca **47 mil. Kč**, předpokládá na konci roku rozpočet na rok 2020 likvidní finanční rezervu;
- C. až cca **148 mil. Kč do stropu bezpečné zadluženosti 150 mil. Kč**.
- Uvedený strop je pod bankovním limitem. **K dopadům COVIDu** přistupujeme jako k problému nejbližšího řízení CASH FLOW, nikoliv jako k trvalému ochromení příjmů města. Připomeňme, že průměrná finanční kondice města za poslední 4 roky byla cca 24 mil. Kč, rok 2019 uzavíral dokonce na 32 mil. Kč (cca 25 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy). Výhled počítá obezřetně průměrně pouze s cca 14 mil. Kč, nejprve začínáme v roce 2021 propadem na extrémně nízké cca 2 mil. Kč (**v případě zahrnutí dopadů opatření na covid a zrušení superhrubé mzdy**) a s cílem 25 mil. Kč, data minulosti viz **Graf 24. Vývoj finanční kondice Horní Břízy**. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy. Při docílení stropu zadluženosti by směřovalo za normálních okolností na splátky 6 mil. Kč bez úroků (25letá splatnost, úrok při 2 % p. a. max. 3 mil. Kč), tj. i s úroky by šlo na splátky max. 9 mil. Kč. **Při docílení stropu zadluženosti by s vysokou rezervou v normálu alespoň 10 mil. Kč ročně mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek. Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je třeba zajistit meziroční splátky (nikoliv snížení) každého dluhu nad 48 mil. Kč (ve výši 5 % z rozdílu výše dluhu nad 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky). Nezaměňujme výši dluhu, která není zákonem daná s povinností zajistit splátky z výše dluhu, což požaduje zákon.

Graf 32. Grafické vyjádření finančních možností Horní Břízy na období 2021 až 2025 po úhradě provozu bez přijatých investičních dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč

Zdroj: www.cityfinance.cz

Závěr

Horní Bříza má v období 2021 až 2025 (5 let) finanční potenciál **z vlastních zdrojů** po zajištění provozu a po připočtení oprav a po úhradě splátek dluhů minimálně cca **117 mil. Kč** (provozní saldo – splátky dluhů + opravy + rezervy na účtech) + až **148 mil. Kč** možnost využití Investičního úvěrového rámce do stropu bezpečného zadlužení 150 mil. Kč = cca **265 mil. Kč**, a to **bez investičních dotací, budoucích kapitálových příjmů**, či jiných mimořádných příjmů. Využito je zároveň široké spektrum rezerv (**výčet dále**).

Předpoklady a plnění střednědobého výhledu rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je pojat, vzhledem k aktuální ekonomické situaci a prognóze financí ČR konzervativněji a **počítá s výraznějšími dopady COVIDu a se zrušením superhrubé mzdy s dopadem do roku 2021**. Střednědobý výhled uvádí **výdaje na opravy a investice** kumulované do přebytků v jednotlivých letech využitelných libovolně dle aktuálních plánů samosprávy.

Výhled v sobě zahrnuje:

- **Dopady COVIDu ve skeptické variantě** (dle současných předpokladů);
- **Návrat** do normálu po COVIDu rychlejším růstem daňových příjmů (po propadu) průměrně o **11,6 %** (dosavadní dlouhodobý průměr byl 8,1 %).
- Dostatečné **rezervy**:
 - Výhled nepočítá s kapitálovými příjmy;
 - Výhled nepočítá s nahodilými dotacemi (ať již investiční nebo neinvestiční povahy);
 - Výhled nezvyšuje přijaté běžné dotace na provoz (vyjma schválených);
 - Výhled nezvyšuje nedaňové příjmy z vlastní činnosti města ani místní daně;
 - Další rezervy jsou zakomponované na straně výdajů, kde je vytvořena rezerva na ostatních běžných výdajích v celkové výši cca **29 mil. Kč** za celé období (pro rok 2021 raději cca 8 mil. Kč).
- Růst většiny **běžných výdajů o cca 3 %**, u výdajů na **platy vč. pojištění** průměrně o cca 5,1 % ročně dle očekávání respektujících nařízení vlády.
- **Stabilizaci a návrat ukazatele (provozní saldo + opravy) > 25 mil. Kč.** Horní Bříza docílila v roce 2019 celkem 32 mil. Kč **viz graf 24**.

Doporučená pravidla rozpočtů pro stabilitu financí samosprávy

Následující ukazatele a pravidla pro sestavování rozpočtů vedou k udržení a stabilizaci plnění řízení financí. Dodržování ukazatelů finančního zdraví se projeví v zajištění stability a dobrého trendu financí samosprávy.

1. PRAVIDLO: **Dobry trend financování provozu** - Běžné příjmy by se měly průměrně vyvíjet lépe než běžné výdaje (nebo stejně). Opravy stranou.

2. PRAVIDLO: **Dobry provozní výsledek** – důrazně doporučujeme v praxi **rychle po COVIDu a zrušení superhrubé mzdy** zajistit ukazatel **provozní saldo + opravy > alespoň 25 mil. Kč** (ideálně provozní saldo mnohem vyšší než 25 % běžných příjmů). Běžné příjmy musí až na výjimky let vysokých oprav převyšovat běžné výdaje¹⁰, s jistotou je třeba mít vždy finance alespoň na splátky dluhů. Ovšem je třeba myslet také na rezervy a finanční požadavky na reprodukci majetku.

3. PRAVIDLO: **Dluhy pod kontrolou** - bezpečný strop zůstatku dlouhodobých úvěrů (resp. splatných závazků) je aktuálně **150 mil. Kč**.

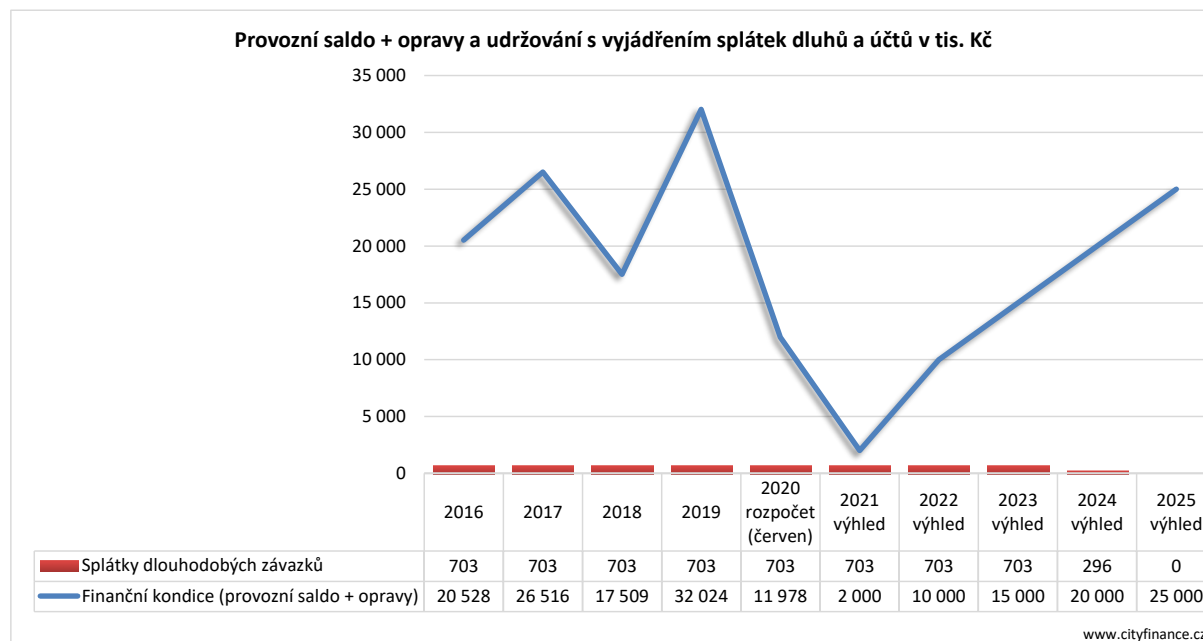
Podrobný střednědobý výhled rozpočtu uvádí **tabulky a grafy dále**.

¹⁰ Výjimku mohou tvořit rozsáhlé mimořádné opravy a rekonstrukce. Tyto mimořádné výdaje je však lépe, pokud to lze, evidovat jako investice.

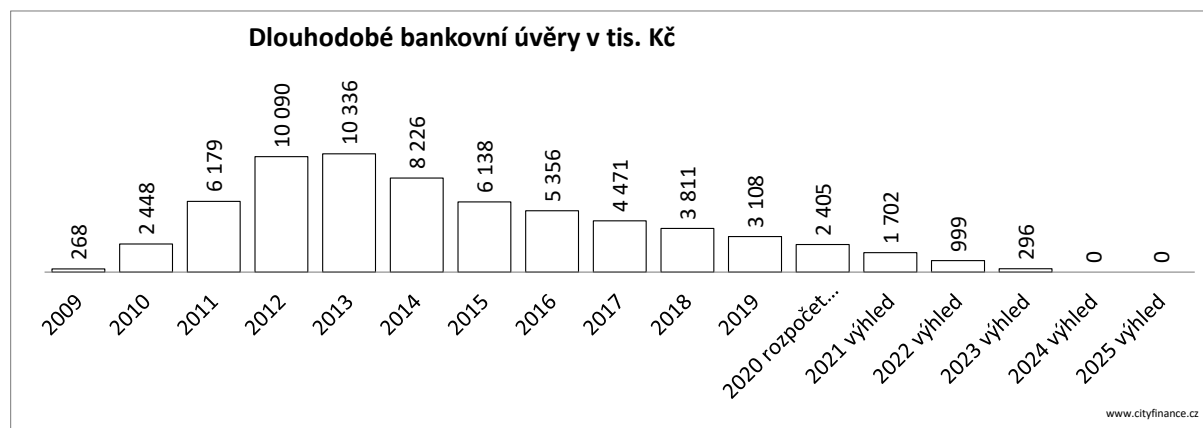
Dopady střednědobého výhledu rozpočtu do financí

Dodržení výhledu by mělo následující dopad do financí města.

Graf 33. Predikce finanční kondice Horní Břízy s vyjádřením splátek dluhů

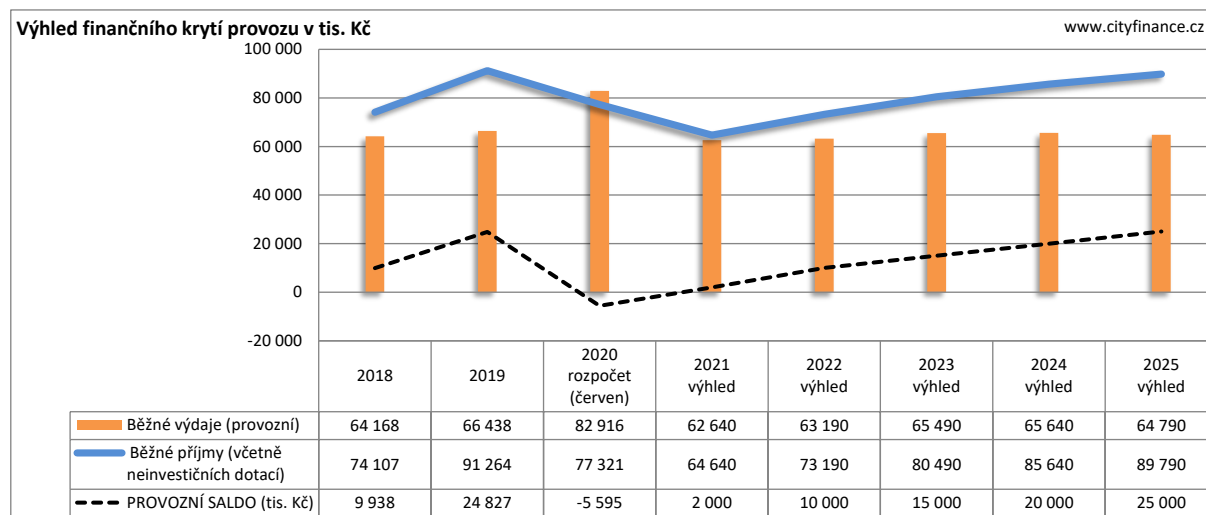

Graf 34. Predikce dosavadních dlouhodobých úvěrů Horní Břízy

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 35. Výhled finančního krytí běžného provozu Horní Břízy

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

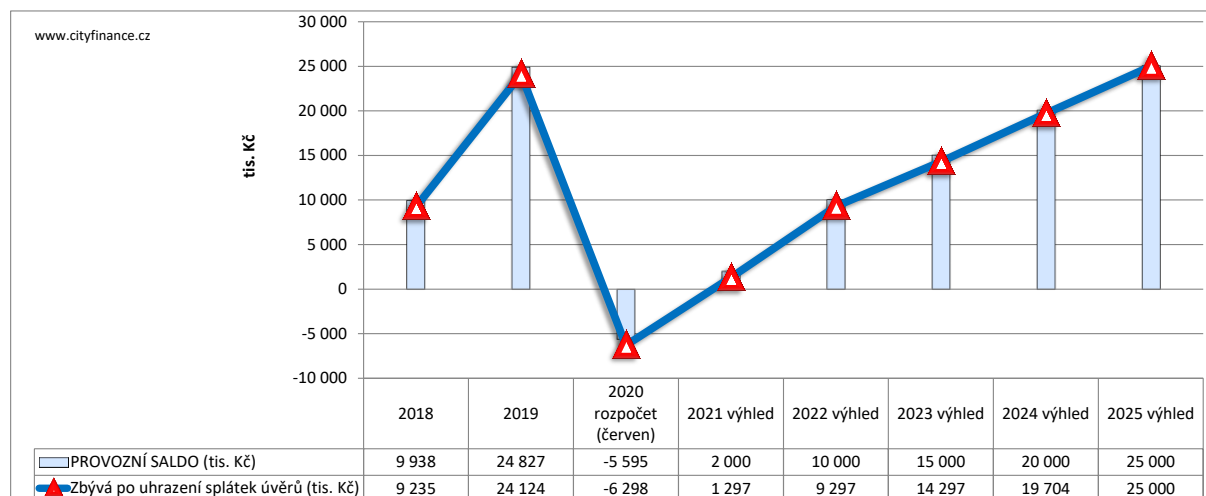
Tabulka 6. Výhled provozního salda Horní Břízy

tis. Kč

Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2018	2019	2020 rozpočet (červen)	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	CELKEM 2021 až 2025
1+2+41 Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	74 107	91 264	77 321	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790	393 750
5 Běžné výdaje (provozní)	64 168	66 438	82 916	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790	321 750
a PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	9 938	24 827	-5 595	2 000	10 000	15 000	20 000	25 000	72 000
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	13%	27%	-7%	3%	14%	19%	23%	28%	
b Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	703	703	703	703	703	703	296	0	2 405
c=a-b Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	9 235	24 124	-6 298	1 297	9 297	14 297	19 704	25 000	69 595
d Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	63 110	73 646	47 404	48 701	57 998	72 295	91 999	116 999	
e=c+d Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	92 855	87 234	67 348	48 701	57 998	72 295	91 999	116 999	
% ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ	7%	23%	-15%	-16%	13%	10%	6%	5%	
% ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ	25%	4%	25%	-24%	1%	4%	0%	-1%	
ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ (tis. Kč)	4 539	17 158	-13 943	-12 681	8 550	7 300	5 150	4 150	12 469
ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ (tis. Kč)	13 013	2 269	16 478	-20 276	550	2 300	150	-850	-18 126

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

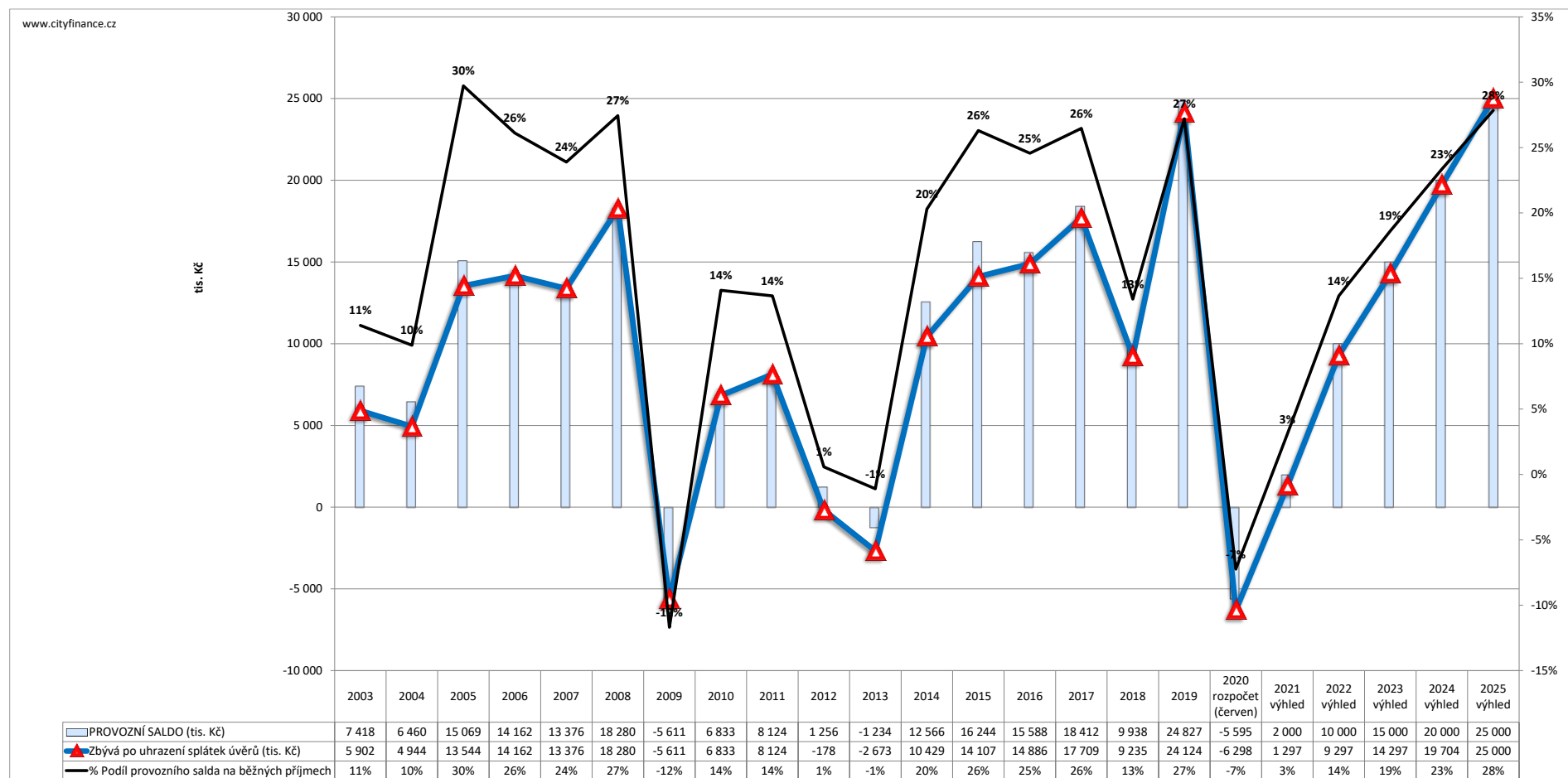
Graf 36: Výhled provozního salda Horní Břízy po zahrnutí splátek dluhů

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Podrobné informace střednědobého výhledu rozpočtu viz dále [tabulková část](#).

Graf 37. Dlouhodobý pohled na vývoj provozního salda Horní Břízy

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Přílohy

Příloha 1. Střednědobý výhled rozpočtu - tabulková část

Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rokem rok 2020¹¹. Tabulky obsahují pro srovnání skutečnosti předchozích let a případně aktuální rozpočet.

Důležité upozornění.

- Objem příjmů bude každý rok vyšší o přijaté investiční dotace a kapitálové příjmy. Ve výhledu není s investičními dotacemi a neschválenými kapitálovými příjmy počítáno.
- **Kapitálové výdaje** obsahují ve výhledu nulové hodnoty s tím, že střednědobý výhled počítá s jejich krytím z limitu provozního salda, rezerv (alternativně je otevřena cesta krytí dotacemi, kapitálovými příjmy a případně dluhy) ve vazbě na schválené projekty samosprávy v rozpočtu a budoucí uzavřené smluvní vztahy.
- Běžný finanční potenciál (bez úvěrů) je kumulován z přebytku provozního salda do finančních rezerv, což znamená, že tyto prostředky mohou být a budou využity na investice a opravy majetku ve vazbě na požadavky samosprávy v rozpočtu.
- Možnost čerpání úvěrů je stanoveno bezpečným limitem, který je kryt běžnými příjmy, potažmo dostatečným provozním saldem.
- Provozní dotace na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo, ale budou zvedat obrat prostředků přijatých a vydaných.

¹¹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

Tabulka 7. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Horní Břízy

Střednědobý výhled rozpočtu										tis.Kč		roční změny	
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2019	2020 rozpočet (červen)	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	roční průměr % změna 2000 až 2019	roční průměr % změna 2025/2021		
1	1	Daňové příjmy	66 313	68 317	54 140	62 690	69 990	75 140	79 290	8,1	11,6		
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	15 463	16 277	10 000	12 000	13 000	14 000	15 000		12,5		
3	1112	DPFO OSVČ	415	320	100	250	350	400	450		87,5		
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	1 399	1 348	1 500	1 700	1 900	2 000	2 100		10,0		
5	1121	DPPO	13 033	12 353	8 800	11 000	13 000	15 000	16 000		20,5		
6	1122	DPPO za obce	976	1 400	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		0,0		
7	1211	DPH	29 340	31 360	27 000	31 000	35 000	37 000	39 000		11,1		
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	2 945	2 562	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000		0,0		
9	1361	Správní poplatky	44	40	40	40	40	40	40		0,0		
10	1511	Daň z nemovitostí	2 698	2 657	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700		0,0		
11	2	Nedaňové příjmy	14 186	6 362	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500	1,9	0		
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	6 094	5 934	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100		0,0		
13	22	Přijaté sankční platby a vratky		115							#####		
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	670	313	400	400	400	400	400				
15	24	Přijaté splátky půjček		0									
16	3	Kapitálové příjmy	1 129	745	0	0	0	0	0				
17	4	Přijaté dotace (transfery)	13 665	2 642	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	93,1	0,0		
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	10 766	2 642	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000		0,0		
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	2 899	0									
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	1 816	1 584	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600		0,0		
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	95 292	78 066	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790	13,9	9,7		
22	5	Běžné výdaje	66 438	82 916	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790	16,5	0,9		
23	50	Výdaje na platby, ostatní platby za práci a pojistné	19 953	25 333	22 000	23 000	24 000	25 200	26 500		5,1		
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	26 562	44 372	20 000	20 600	21 200	21 800	22 500		3,1		
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	1 460	1 915	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200				
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	15 249	8 450	8 500	9 000	9 300	9 600	10 000		4,4		
27	53 až 59 bez 533 (bez výhledu a rozpočtu)	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyv. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	3 213	2 846	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800		Suma 2020 až 2024		
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje		0	8 140	6 590	6 990	5 040	1 790		28 550		
29	6	Kapitálové výdaje	17 619	20 689	0	0	0	0	0				
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	84 056	103 605	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790	11,0	0,9		
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	11 236	-25 539	2 000	10 000	15 000	20 000	25 000		287,5		
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	91 264	77 321	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790	15,0	9,7		
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	66 438	82 916	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790	16,5	Suma 2020 až 2024		
34	ř.32-ř.33	PROVOZNI SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	24 827	-5 595	2 000	10 000	15 000	20 000	25 000		72 000		
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0		0		
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	703	703	703	703	703	296			2 405		
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	10 533	-26 242	1 297	9 297	14 297	19 704	25 000				
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-11 236	25 539	-2 000	-10 000	-15 000	-20 000	-25 000				
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	95 292	78 066	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790				
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	95 292	78 066	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790				
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0				
42		Stav na bankovních účtech, vkladech a fondech (krátkodobý finanční majetek):	73 646	47 404	48 701	57 998	72 295	91 999	116 999		Suma 2020 až 2024		
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	24 124	-6 298	1 297	9 297	14 297	19 704	25 000		69 595		
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	82 314	76 263	62 240	70 790	78 090	83 240	87 390				
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	703	703	703	703	703	296	0				
46	ř.45/ř.44 %	Ukazatel dluhové služby	0,85%	0,92%	1,13%	0,99%	0,90%	0,36%	0,00%				
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	3 108	2 405	1 702	999	296	0	0				
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	0	0	0	0	0	0	0				
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	224 668								Suma 2020 až 24		
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)			7 000	7 000	7 000	7 000	7 000		35 000		
51	ř.34-ř50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)			-5 000	3 000	8 000	13 000	18 000		37 000		

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd. případně seskupení položek je ekvivalentem "Zsokup:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

80 383 48 230 je 60%

tis. Kč

150 000

85 009

17 002

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 8. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Horní Břízy s pohledem na finance od r. 2015

Střednědobý výhled rozpočtu												tis. Kč	
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2015	2016	2017	2018	2019	2020 rozpočet (červen)	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled
1	1	Daňové příjmy	47 650	50 520	55 212	62 741	66 313	68 317	54 140	62 690	69 990	75 140	79 290
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	11 785	10 705	12 103	13 834	15 463	16 277	10 000	12 000	13 000	14 000	15 000
3	1112	DPFO OSVČ	299	397	430	315	415	320	100	250	350	400	450
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	1 100	1 109	1 095	1 245	1 399	1 348	1 500	1 700	1 900	2 000	2 100
5	1121	DPPO	10 133	11 153	11 655	11 501	13 033	12 353	8 800	11 000	13 000	15 000	16 000
6	1122	DPPO za obce	930	761	783	1 953	976	1 400	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
7	1211	DPH	17 511	20 860	23 538	28 075	29 340	31 360	27 000	31 000	35 000	37 000	39 000
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	3 118	2 810	2 858	3 030	2 945	2 562	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
9	1361	Správní poplatky	43	43	50	49	44	40	40	40	40	40	40
10	1511	Daň z nemovitostí	2 730	2 683	2 701	2 739	2 698	2 657	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700
11	2	Nedaňové příjmy	11 114	10 079	10 746	7 243	14 186	6 362	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	7 670	6 830	7 394	6 622	6 094	5 934	6 100	6 100	6 100	6 100	6 100
13	22	Přijaté sankční platby a vratky						115					
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	2 920	2 528	2 943	515	670	313	400	400	400	400	400
15	24	Přijaté splátky půjček						0					
16	3	Kapitálové příjmy	273	8 535	4 406	115	1 129	745	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	3 709	4 382	4 107	8 154	13 665	2 642	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	2 998	2 846	3 610	4 122	10 766	2 642	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	711	1 536	497	4 032	2 899	0					
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	1 472	1 479	1 544	1 735	1 816	1 584	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	62 745	73 517	74 470	78 253	95 292	78 066	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790
22	5	Běžné výdaje	45 517	47 857	51 156	64 168	66 438	82 916	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790
23	50	Výdaje na platby, ostatní platby za práci a pojistné	13 923	15 207	16 092	18 649	19 953	25 333	22 000	23 000	24 000	25 200	26 500
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	21 714	22 710	24 694	25 633	26 562	44 372	20 000	20 600	21 200	21 800	22 500
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávními subjekty	1 015	1 086	1 188	1 439	1 460	1 915	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	6 668	6 605	7 011	14 807	15 249	8 450	8 500	9 000	9 300	9 600	10 000
27	53 až 59 bez 533 (bez výhledu a rozpočtu)	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyv. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	2 197	2 249	2 171	3 641	3 213	2 846	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje						0	8 140	6 590	6 990	5 040	1 790
29	6	Kapitálové výdaje	3 197	15 829	14 545	34 891	17 619	20 689	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	48 714	63 686	65 701	99 059	84 056	103 605	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	14 031	9 831	8 770	-20 806	11 236	-25 539	2 000	10 000	15 000	20 000	25 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	61 761	63 445	69 568	74 107	91 264	77 321	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	45 517	47 857	51 156	64 168	66 438	82 916	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	16 244	15 588	18 412	9 938	24 827	-5 595	2 000	10 000	15 000	20 000	25 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	2 137	703	703	703	703	703	703	703	703	296	
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	11 894	9 128	8 067	-21 509	10 533	-26 242	1 297	9 297	14 297	19 704	25 000
38	8	FINANCOVÁNÍ ("*" je další "dluh", "-" opak)	-14 031	-9 831	-8 770	20 806	-11 236	25 539	-2 000	-10 000	-15 000	-20 000	-25 000
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	62 745	73 517	74 470	78 253	95 292	78 066	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	62 745	73 517	74 470	78 253	95 292	78 066	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Stav na bankovních účtech, vkladech a fondech (krátkodobý finanční majetek):	65 694	75 026	83 620	63 110	73 646	47 404	48 701	57 998	72 295	91 999	116 999
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	14 107	14 886	17 709	9 235	24 124	-6 298	1 297	9 297	14 297	19 704	25 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	60 235	62 079	67 502	71 720	82 314	76 263	62 240	70 790	78 090	83 240	87 390
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	2 137	703	703	703	703	703	703	703	703	296	0
46	ř.45/ř.44 %	Ukazatel dluhové služby	3,55%	1,13%	1,04%	0,98%	0,85%	0,92%	1,13%	0,99%	0,90%	0,36%	0,00%
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	6 138	5 356	4 471	3 811	3 108	2 405	1 702	999	296	0	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	210 305	218 023	214 922	220 387	224 668						
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)							7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
51	ř.34-ř50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)							-5 000	3 000	8 000	13 000	18 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

tis. Kč

150 000

80 383 48 230 je 60%

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 9. Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu Horní Břízy

Střednědobý výhled rozpočtu										tis.Kč
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaj	2018	2019	2020 rozpočet (červen)	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled
1	1	Daňové příjmy	62 741	66 313	68 317	54 140	62 690	69 990	75 140	79 290
11	2	Nedaňové příjmy	7 243	14 186	6 362	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500
16	3	Kapitálové příjmy	115	1 129	745	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	8 154	13 665	2 642	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	4 122	10 766	2 642	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	4 032	2 899	0	0	0	0	0	0
0	0	z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	1 735	1 816	1 584	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	78 253	95 292	78 066	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790
22	5	Běžné výdaje	64 168	66 438	82 916	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790
29	6	Kapitálové výdaje	34 891	17 619	20 689	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	99 059	84 056	103 605	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-20 806	11 236	-25 539	2 000	10 000	15 000	20 000	25 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	74 107	91 264	77 321	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	64 168	66 438	82 916	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	9 938	24 827	-5 595	2 000	10 000	15 000	20 000	25 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	703	703	703	703	703	703	296	0
42		Stav na bankovních účtech, vkladech a fondech (krátkodobý finanční majetek):	63 110	73 646	47 404	48 701	57 998	72 295	91 999	116 999
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	9 235	24 124	-6 298	1 297	9 297	14 297	19 704	25 000
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	3 108	2 405	1 702	999	296	0	0	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	0	0	0	0	0	0	0	0
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)				7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
51	ř.34-ř50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)				-5 000	3 000	8 000	13 000	18 000
Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)										tis. Kč
*ve výhledu včetně oprav										150 000
DOPORUČENÝ ÚDAJ										
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ										
80 383 48 230 je 60%										

Zdroj: www.cityfinance.cz

Příloha 2. Střednědobý výhled rozpočtu Horní Břízy – povinně zveřejňované informace**Tabulka 10. Informace podle zákona č. 250/2000 ke zveřejnění na úřední desce****Střednědobý výhled rozpočtu - informace podle zákona č. 250/2000 Sb.**

tis.Kč

Údaj	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled
PŘÍJMY CELKEM	64 640	73 190	80 490	85 640	89 790
VÝDAJE CELKEM	62 640	63 190	65 490	65 640	64 790
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	2 000	10 000	15 000	20 000	25 000
Dlouhodobé závazky (úvěry)	1 702	999	296	0	0
Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	0	0	0	0	0
Zbývá na cíle, včetně reprodukce majetku, po úhradě přijatých závazků (bez rezerv, přijatých úvěrů, investičních dotací a kapitálových příjmů)	1 297	9 297	14 297	19 704	25 000
Rezervy dle rozpočtu k 31.12.2020	47 404				

* finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů (**Vypočte se = provozní saldo - splátky dluhů + opravy**)

Střednědobý výhled rozpočtu je zveřejněn na internetových stránkách samosprávy a je k dispozici v listinné podobě k nahlédnutí na úřadě samosprávy.

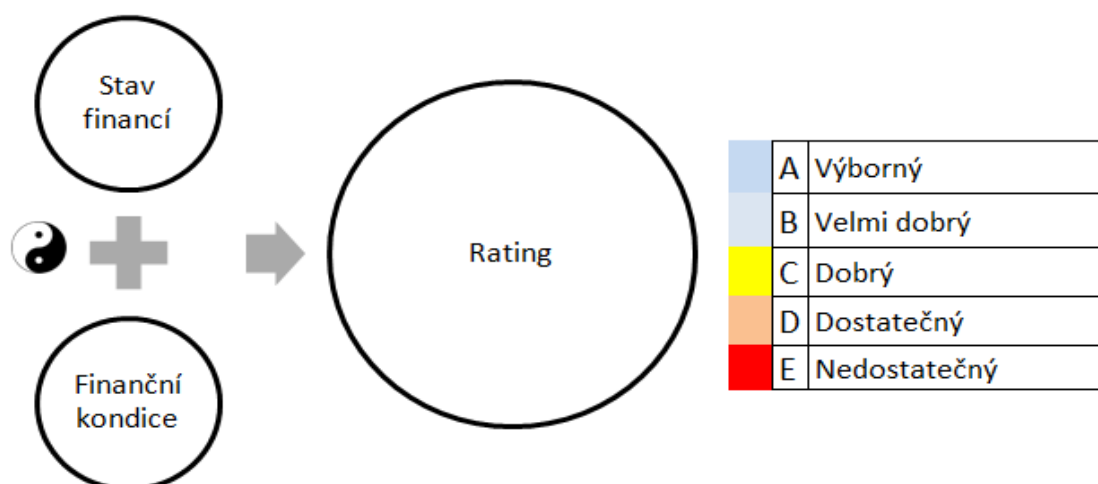
Příloha 3. Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Předpokladem pro řízení financí s citem¹² je znalost stavu financí a finanční kondice. Rozhodující pro budoucnost je vývoj, stav, trendy a potenciál financí. Teprve se znalostí finančního zdraví lze smysluplně navrhnout **finanční strategii**.

Samospráva může získat ucelený pohled na finance pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole. Zhodnotíme nyní celkový vývoj financí samosprávy. Poté vyvodíme srozumitelné a stručné závěry, které vyhodnotíme tím, že stanovíme rating financí samosprávy a SWOT analýzu.

Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Obrázek 2: Podstata hodnocení finančního zdraví dle Cityfinance

Zdroj:

Luděk Tesař, www.cityfinance.cz

Použili jsme vlastní stupnici ekonomického hodnocení finančního zdraví samospráv, která je ojedinělá tím, že na rozdíl od stupnic jiných společností je zaměřená na praxi samosprávy. Současně hodnotíme stav financí a finanční kondici samosprávy. Hodnocení u ratingu je odstupňováno obdobně jako na vysokých školách na škále od A (výborný) až po E (nedostatečný).

Stav financí

Stav financí je finanční stavovou veličinou¹³ zobrazující aktuální stav finančních a účetních ukazatelů bez ohledu na finanční kondici subjektu.

¹² www.cityfinance.cz

¹³ Stavová veličina vycházející zejména ze stavu závazků, příjmů, výdajů, salda rozpočtu, provozního salda, pohledávek, rozložení aktiv, cash flow, finanční obnovy majetku...

Finanční kondice (síla)

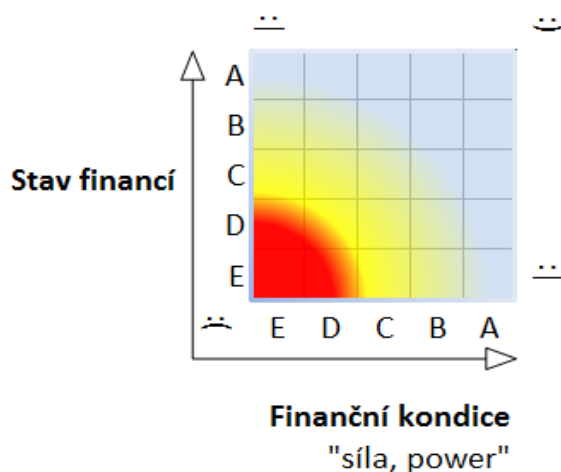
Finanční kondice zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je kondiční.¹⁴ Je stanoven s ohledem na „finanční velikost samosprávy“, myšleno finanční objemy, tedy běžné obraty na straně příjmů a výdajů.

Tabulka 11. Stupnice ekonomického hodnocení finančního zdraví (rating)

A	Výborný
B	Velmi dobrý
C	Dobrý
D	Dostatečný
E	Nedostatečný

Výsledkem hodnocení je zpracování do matice, kde pozice dle svislé osy znázorňuje stav financí a pozice dle základny vyhodnocuje finanční kondici (sílu). **Pozice města matici stanovuje výsledný rating**, říkáme mu „sluneční rating“ díky vzhledu výsledného znázornění.

Obrázek 3. Matice pro hodnocení finančního zdraví obcí dle Cityfinance

POZ. Škála známkování jako ve škole, město pak představuje symbol planetky (zde není).

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví města.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Zjednodušeně lze říci, že čím blíže „žhnoucímu slunci“ se město/městys/obec nachází, tím více jsou její (jeho) finance v ohrožení a „zóna života“ je v modrých polích.

¹⁴ Kondiční veličina, tedy schopnost vytvářet finance a měnit stav financí, vyjadřuje finanční potenciál.

Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy

Při posuzování finanční kondice obce, městyse nebo města je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasimandatorními výdaji). Běžné výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, provoz příspěvkových organizací, organizačních složek, úřadu apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji nazýváme **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou nárazové výdaje většinou na rozvoj a větší opravy. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že obec/městys/město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy obec/městys/město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů). To je obdobné, jako kdyby lidem doma nezbývalo daný rok dost peněz z výplaty na nájem a jiné výdaje chodu domácnosti.

Vážnější úvaha se však týká delší budoucnosti fungování samosprávy a správy veřejného majetku. Města a obce v běžných výdajích většinou nemají zahrnutý **výdaje na odpisy**¹⁵ a nevytváří na ně ani rezervy, a to je opravdu velmi vážný problém. Města, městyse a obce financují opravy a havárie většinou z běžného rozpočtu nahodile a nevytváří odpovídající finanční zdroje (rezervy, fondy) na obnovu svého majetku, včetně technologických celků tak, aby existoval dlouhodobý finanční **přehled (bilance) potřeby financí na opravy a investice a skutečně vynaložených prostředků**. Přesto často budují nový majetek, který opět vyvolá potřebu vytvářet další zdroje na další odpisy (opravy a modernizace takto vybudovaného majetku). Výsledkem je často roky vytvořený zbytečně velký objem zanedbaného či zastaralého obecního majetku (včetně infrastruktury), který již dobře neslouží svému účelu.

¹⁵ Odpisy = v prostředí samospráv zjednodušeně finance potřebné na obnovu dosavadního majetku.

Ideální by byl stav, kdyby rozpočet samosprávy pokryl z běžných příjmů základní provozní výdaje¹⁶ a obnova majetku byla řešena tvorbou finančních zdrojů na odpisy majetku a jejich čerpání, obdobně jako je tomu v podnikatelském sektoru.

Obrázek 4. Na čem závisí příjmy a výdaje samosprávy

PŘÍJMY	VÝDAJE
Počet obyvatel	Provoz
Počet žáků	Objem a stav majetku – údržba
Velikost katastru	Majetek udržitelný = odpisy alokovány do výdajů či fondu na obnovu majetku
Daň z nemovitostí	Ceny nakupovaných služeb a zboží – kvalita a kvantita, vývoj cen a spotřeby
Místní poplatky	Efektivita organizací a společností
Vlastní činnost	Smlouvy – ceny vs. dodávky
Podniky, pronájmy majetku atd.	Zaměstnanci – kvalita a produktivita, počty a růst mezd
Dotace	Správa dluhu - výše a ceny dluhů
Na výkon státní správy	Úřad a samospráva – lidé a efektivita jejich práce, efektivita procesů
Na provoz zařízení samosprávy	Investice
Investiční dotace	Politika rozvoje a řízení projektů
Počet zaměstnanců pracujících v katastru	Obnova majetku
Výnosy sdílených daní v ČR	Rozložení portfolia aktiv vč. kapitálu
Prodeje majetku	Náklady na dluhy – úroky a poplatky

Zdroj: www.cityfinance.cz

Zřejmé je, že **samospráva může efektivně řídit finance především skrze výdaje**. Proto stav a vývoj financí bude vždy záviset především na stavu příjmů daného vnější ekonomikou, počtu obyvatel, a hlavně na politice samosprávy na straně výdajů.

¹⁶ tzn. kladné provozní saldo.

Příloha 5. Výdaje - podrobný vývoj za posledních 5 let

Tabulka 12. Běžné výdaje Horní Břízy – odvětvové třídění v tis. Kč

Pododíl paragrafů (název)	2015	2016	2017	2018	2019	Změna 2016	Změna 2017	Změna 2018	Změna 2019	Suma změn	Index 2019/2 015	Odchylna	suma	suma kladných rozdílů	Suma záporných rozdílů
Předškolní a základní vzdělávání	7 257	7 104	10 465	17 987	16 315	-153	3 361	7 522	-1 673	9 058	225	3 542	59 129	10 883	-1 825
Nakládání s odpady	6 321	6 565	6 326	7 118	8 556	244	-239	792	1 438	2 235	135	625	34 885	2 474	-239
Bezpečnost a veřejný pořádek	2 928	2 765	3 064	2 996	3 277	-163	299	-68	282	350	112	206	15 031	580	-231
Ostatní finanční operace	2 612	2 184	2 341	3 857	3 144	-428	157	1 516	-713	532	120	858	14 139	1 673	-1 141
Pozemní komunikace	506	979	1 345	1 855	3 304	473	366	510	1 449	2 798	652	436	7 991	2 798	0
Kultura	857	1 003	1 428	1 672	2 011	147	424	245	339	1 155	235	104	6 972	1 155	0
Komunální služby a územní rozvoj	1 601	1 329	1 194	844	1 010	-272	-135	-350	166	-591	63	197	5 978	166	-757
Odvádění a čištění odpadních vod	410	1 151	532	882	814	741	-619	349	-67	404	199	504	3 789	1 090	-686
Ochrana přírody a krajiny	305	794	1 187	472	707	489	393	-715	235	402	232	479	3 465	1 116	-715
Požární ochrana	479	502	508	590	801	23	6	82	211	322	167	80	2 881	322	0
Lesní hospodářství	722	453	311	295	307	-269	-142	-15	12	-415	43	112	2 088	12	-426
Pojištění funkčně nespecifikované	362	318	133	443	261	-45	-185	310	-182	-102	72	202	1 517	310	-412
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje v dopravě	0,00	0,00	365	387	395	0	365	22	8	395	#####	154	1 147	395	0
Sport	66	82	75	335	123	16	-7	260	-211	57	187	167	681	276	-219
Ostatní činnosti v záležitostech kultury, církví a sdělov	46	52	55	27	77	6	3	-28	50	30	166	28	257	59	-28
Pitná voda	0,00	0,00	0,00	0	202	0	0	0	202	202	#####	87	202	202	0
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	27	25	26	22	33	-2	1	-4	12	6	122	6	133	12	-6
Ochrana obyvatelstva	9	9	10	9	8	0	1	-1	-1	-1	91	1	44	1	-2
Ostatní činnosti	3	0,00	0	1	20	-3	0	0	19	17	721	8	23	20	-3

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 13. Investice Horní Břízy – odvětvové třídění v tis. Kč

Pododíl paragrafů (název)	2015	2016	2017	2018	2019	Změna 2016	Změna 2017	Změna 2018	Změna 2019	Odchylna	suma
Odvádění a čištění odpadních vod	0,00	8 184	340	14 052	0	8 184	-7 844	13 712	-14 052	11 335	22 575
Komunální služby a územní rozvoj	425	2 580	4 906	8 958	3 595	2 155	2 326	4 052	-5 363	3 630	20 464
Pozemní komunikace	77	2 442	74	8 615	5 685	2 366	-2 368	8 541	-2 931	4 606	16 893
Regionální a místní správa	2 019	45	2 838	651	208	-1 974	2 793	-2 187	-443	1 991	5 762
Sport	0,00	645	1 399	0	2 421	645	754	-1 399	2 421	1 354	4 464
Předškolní a základní vzdělávání	198	798	1 504	1 070	768	600	706	-434	-302	514	4 339
Ostatní finanční operace	0,00	0,00	0,00	500	2 100	0	0	500	1 600	653	2 600
Zájmová činnost a rekreace	0,00	0	2 208	172	0	0	2 208	-2 036	-172	1 504	2 381
Pitná voda	0,00	0,00	0,00	0,00	2 052	0	0	0	2 052	889	2 052
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	27	378	539	872	50	351	161	334	-823	484	1 865
Sdělovací prostředky	0,00	0,00	590	0,00	0,00	0	590	-590	0	417	590
Požární ochrana	0,00	541	0,00	0,00	0	541	-541	0	0	382	541
Bezpečnost a veřejný pořádek	0,00	0,00	0,00	0,00	528	0	0	0	528	229	528
Ostatní odvětvové a oborové záležitosti v průmyslu a	320	118	0,00	0,00	0,00	-202	-118	0	0	85	438
Nakládání s odpady	0,00	99	147	0	180	99	48	-147	180	120	426
Kultura	131	0	0,00	0,00	0,00	-131	0	0	0	57	131
Lesní hospodářství	0,00	0,00	0,00	0,00	32	0	0	0	32	14	32

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Seznam tabulek a grafů

Obrázky

OBRÁZEK 1. RATING - HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ HORNÍ BŘÍZY	28
OBRÁZEK 2: PODSTATA HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ DLE CITYFINANCE.....	44
OBRÁZEK 3. MATICE PRO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCÍ DLE CITYFINANCE.....	45
OBRÁZEK 4. NA ČEM ZÁVISÍ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁVY.....	47

Tabulky

TABULKA 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU HORNÍ BŘÍZY S VYBRANÝMI DOPADY DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ	5
TABULKA 2. VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY	7
TABULKA 3. PODROBNÝ VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY	12
TABULKA 4. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY	21
TABULKA 5. SWOT ANALÝZA FINANČNÍ MĚSTA (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ)	29
TABULKA 6. VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY	37
TABULKA 7. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY	40
TABULKA 8. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY S POHLEDEM NA FINANCE OD R. 2015.....	41
TABULKA 9. KUMULOVANÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY	42
TABULKA 10. INFORMACE PODLE ZÁKONA Č. 250/2000 KE ZVEŘEJNĚNÍ NA ÚŘEDNÍ DESCE	43
TABULKA 11. STUPNICE EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	45
TABULKA 12. BĚŽNÉ VÝDAJE HORNÍ BŘÍZY – ODVĚTVOVÉ TRÍDĚNÍ V TIS. KČ.....	48
TABULKA 13. INVESTICE HORNÍ BŘÍZY – ODVĚTVOVÉ TRÍDĚNÍ V TIS. KČ.....	48

Grafy

GRAF 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ V KATASTRU HORNÍ BŘÍZY	4
GRAF 2. ORIENTAČNÍ VÝVOJ SUMY DLE KRITÉRIA POČTU ŽÁKŮ V ROZPOČTOVÉM URČENÍ DANÍ PRO HORNÍ BŘÍZY	6
GRAF 3. ZMĚNY POČTU OBYVATEL, ZAMĚSTNANCŮ A ŽÁKŮ V HORNÍ BŘÍZE	6
GRAF 4. VÝVOJ SALDA ROZPOČTU HORNÍ BŘÍZY.....	8
GRAF 5. VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY.....	8
GRAF 6. VÝVOJ STRUKTURY PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY	9
GRAF 7. VÝVOJ NEDAŇOVÝCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY V TIS. KČ	10
GRAF 8: VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY V TIS. KČ.....	10
GRAF 9: VÝVOJ ZMĚN A STRUKTURY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY	11
GRAF 10: VÝVOJ MIMOŘÁDNÝCH PŘÍJMŮ HORNÍ BŘÍZY	13
GRAF 11. MIMOŘÁDNÉ PŘÍJMY A INVESTICE HORNÍ BŘÍZY.....	13
GRAF 12. INVESTICE A JEJICH KRYTÍ Z DOTACÍ A VLASTNÍCH ZDROJŮ HORNÍ BŘÍZY	14
GRAF 13. VÝVOJ STRUKTURY VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY A FINANČNÍ SCHOPNOST UDRŽOVAT DOSAVADNÍ MAJETEK.....	15
GRAF 14. VÝVOJ VYBRANÝCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY	16
GRAF 15. PROVOZNÍ VÝDAJE, OPRAVY A BĚŽNÉ PŘÍJMY HORNÍ BŘÍZY.....	17
GRAF 16. SUMA NEJVYŠŠÍCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY ZA UPLYNULÝCH 5 LET	17
GRAF 17. NEJVYŠŠÍ RŮST BĚŽNÝCH VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY ZA UPLYNULÝCH 5 LET	18
GRAF 18. SUMA KAPITÁLOVÝCH VÝDAJŮ HORNÍ BŘÍZY ZA UPLYNULÝCH 5 LET.....	18
GRAF 19. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY	19
GRAF 20. VÝVOJ PROVOZNÍHO HOSPODAŘENÍ HORNÍ BŘÍZY	20
GRAF 21. VÝVOJ ZÁTĚŽE PROVOZNÍHO SALDA SPLÁTKAMI ZÁVAZKŮ HORNÍ BŘÍZY	20
GRAF 22. POROVNÁNÍ VÝVOJE PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY S PRŮMĚREM V ČR	21
GRAF 23. FINANCOVÁNÍ OBNOVY A BUDOVNÍ MAJETKU HORNÍ BŘÍZY V TIS. KČ.....	22
GRAF 24. VÝVOJ FINANČNÍ KONDICE HORNÍ BŘÍZY	23
GRAF 25. CELKOVÝ FINANČNÍ PROSTOR HORNÍ BŘÍZY V ROCE 2019.....	24
GRAF 26. VÝVOJ OKAMŽITÉHO FINANČNÍHO POTENCIÁLU HORNÍ BŘÍZY	24
GRAF 27: STAVY NA BANKOVNÍCH ÚČTECH VS. OPRAVY A INVESTICE HORNÍ BŘÍZY.....	25
GRAF 28: STAVY NA BANKOVNÍCH ÚČTECH A PROVOZNÍ SALDO HORNÍ BŘÍZY.....	25
GRAF 29. VÝVOJ FINANČNÍCH REZERV HORNÍ BŘÍZY, VČETNĚ ROZPOČTU 2020	26
GRAF 30. VÝVOJ ZÁVAZKŮ A SPLÁTEK DLOUHODOBÝCH ZÁVAZKŮ HORNÍ BŘÍZY	26
GRAF 31. VÝVOJ DLOUHODOBÝCH POHLEDÁVEK HORNÍ BŘÍZY	27
GRAF 32. GRAFICKÉ VYJÁDRĚNÍ FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ HORNÍ BŘÍZY NA OBDOBÍ 2021 AŽ 2025 PO ÚHRADĚ PROVOZU BEZ PŘIJATÝCH INVESTIČNÍCH DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ.....	33
GRAF 33. PREDIKCE FINANČNÍ KONDICE HORNÍ BŘÍZY S VYJÁDRĚNÍM SPLÁTEK DLUHŮ	36
GRAF 34. PREDIKCE DOSAVADNÍCH DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ HORNÍ BŘÍZY	36
GRAF 35. VÝHLED FINANČNÍHO KRYTÍ BĚŽNÉHO PROVOZU HORNÍ BŘÍZY	37
GRAF 36: VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY PO ZAHRNUTÍ SPLÁTEK DLUHŮ.....	37
GRAF 37. DLOUHODOBÝ POHLED NA VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA HORNÍ BŘÍZY.....	38

Kontakt na zpracovatele

Ing. Luděk Tesař

www.cityfinance.cz

M: 602 690 061

F: 257 199 615

E: ludek.tesar@cityfinance.cz

tesar@cityfinance.cz

sekretariat@cityfinance.cz

IČO: 74372246

DIČ: CZ7403252780

ČÚ: 35-8828820267/0100

Živnost vedena u MČ Praha 5

Datová schránka: bi8jbh

Adresa:

Nad Horou 352

252 07 Štěchovice Praha-západ

Profesní profil zpracovatele

Ekonom specializující se od roku 1998 na města a obce s dlouholetou zkušeností z MF ČR, ÚV ČR a podnikatelského sektoru. Spoluautor zákona o rozpočtovém určení daní, poradce bývalého místopředsedy vlády a ministra financí Bohuslava Sobotky, bývalý kancléř hejtmana Pardubického kraje Michala Rabase, spoluzakladatel značky Regionservis a zakladatel značky Cityfinance. Zkušenosti dle licence ČNB ze zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Tvůrce systému financování obnovy majetku obcí, zkušený ve standardech řízení kvality ISO, CAF¹⁷ a EFQM¹⁸, strategickém a projektovém řízení s osvědčením dle mezinárodních standardů IPMA¹⁹. Pořadatel tradiční úspěšné konference Rozpočet a finanční vize měst a obcí, na které vystupují ekonomické kapacity ČR, např. viceguvernéři a ředitelé z ČNB, předsedkyně ČSÚ, hlavní ekonom KB, náměstci a ředitelé z MF ČR a další osobnosti finančního světa. Zastával funkce od referenta, analytika, ředitele odboru, přes vrchního vládního radu, poradce ministra a místopředsedy vlády až po projekt partnera, jednatele. Je autorem velkého množství odborných článků, řadu let byl korektorem časopisu Daně a právo v praxi a je nezávislým poradce mnoha úspěšných měst a obcí v ČR. Reference a další informace naleznete na www.cityfinance.cz

¹⁷ Společný sebehodnotící rámec (Common Assessment Framework)

¹⁸ EFQM (European Foundation for Quality Management).

¹⁹ International Project Management Association (IPMA) je nadnárodní sdružení projektových manažerů.